

**Helyi
Esélyegyenlőségi Program**

Szátok Község Önkormányzata

2018. - 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
Az intézkedési területek részletes kifejtése	70
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	82
3. Megvalósítás.....	87
A megvalósítás előkészítése	87
A megvalósítás folyamata.....	87
Monitoring és visszacsatolás	87
Nyilvánosság	88
Kötelezettségek és felelősség	89
Érvényesülés, módosítás.....	89
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szátok Község Önkormányzata Szátoki Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedése:

Szátok község Nógrád megye Nyugati részén a Börzsöny és a Cserhát találkozásánál fekvő település. A Cserhát vadregényes nyugati vonulatai és a Nógrádi medence találkozásánál megbúvó Szátok figyelemre méltó értékeket őriz múltjából és teremt értékeket napjainkban is.

A Lókos patak mellett fekvő 616 fős kis falunk csodaszép környezettel rendelkezik. Akár Romhány, Tereske, vagy Érsekvadkert irányából érkezünk Szátokra a természeti viszonyokhoz igazodó, kanyargó út mellett erdősávok, zöldben pompázó mezők és megművelt szántóföldek váltogatják egymást. A falucskát egyik oldalról dombok, másik oldalról szántó és mező veszi körül.

Története:

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Szátok, azelőtt Felső-Szátok, a Lókos-patak völgyében fekvő Árpád-kori magyar kis község. Nevének eredete bizonytalan. Első említést 1255-ből ismerjük. IV. Béla király oklevelében „Terra nobilium Zatok” (A nemesek Zatok földje) néven szerepel. 1383-ban két Szátok helységről emlékeznek meg az oklevelek. 1873-ban Alsó – Felső – Szátok néven találjuk, majd 1880 évi népszámlálásnál a falu hivatalos neve: Felső Szátok. Csak az 1905. évi törzskönyvezésnél kapta meg az ősi Szátok nevet.

A Rákóczi szabadságharc 1710-es romhányi csatájának ütközetei a község határában zajlottak. Településünk Sente felőli részén található a Rákóczi forrás. A mondák szerint Rákóczi itt pihent meg az embereivel és itatta meg a lovát.

1715-ben 9 magyar és 5 szlovák. 1720-ban pedig 12 magyar, 2 német és 10 szlovák háztartást írtak itt össze.

A 19. században virágzó szőlőkultúra emlékeként még ma is felfedezhetők a régi pincesor nyomai.

A településen lévő régi kúriát Révay Gusztáv építtette a 18. században. A 19. században teljesen átalakították, falai között ma Diákotthon működik. A két világháború közötti időszak népszerű nótáénekes László Imre (1896-1975) egy ideig a kastély tulajdonosa volt.

A XV. században épített római katolikus templomot a Mindenszentek tiszteletére szentelték fel. A török hódoltság utáni időszakban, a Pongrácz féle térképen szerepel létező, torony nélküli templomként. 1732-ben barokk stílusban felújították, átalakították, a század végén tornyot kapott. 1913-ban teljesen átalakították, akkor építették meg a szentélyt is. 2008-ban a tornyot és a tetőszerkezetet építették újjá.

Községünk főterén található Szent Flórián, a tűzoltók védőszentjének szobra.

Az eredeti szobor az idők során tönkrement, a jelenlegi Miskédi György bánki mester alkotása 1993-ban készült.

A településen szinte minden évben megrendezzük a Falunapot a lakosság szórakoztatására. A gyermekek és felnőttek részére ügyességi versenyeket szervezünk. Az egész napos programban helyi fellépő csoportoknak és neves előadóknak tapsolhatunk. Az óvodásokból és az általános iskolások alsó tagozatosából alakult roma táncsoport nagy sikerrel szerepeltek több alkalommal a falunapon.

A település lelkes, tenni akaró, jó hangú nyugdíjas korúakból Szátoki Nyugdíjas klub alakult a népi hagyományok őrzői. Nem csak a település helyi programjainak szereplői. Baráti kapcsolatot ápolnak a Szlovákiai Óvár testvértelepülés Asszonykórusával. Az önkormányzat 2011. évben írt alá testvér-települési megállapodását a Szlovákiai Óvár településsel.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősek támogatására. Minden év novemberében hagyományosan megrendezzük az idősek napját. Gazdag, színvonalas programmal kedveskedünk nyugdíjasainknak vagy kirándulást szervezünk részükre. Nagy gondot fordítunk az ünnepeink méltóságteljes megünneplésére.

Közszolgáltatások:

A település vezetékes vízzel, szennyvíz hálózattal, gázzal, villamos energia hálózattal, kábeltelevíziós-, és telefonhálózattal ellátott. A falu lakossága számára biztosított a szélessávú internet hozzáférés. A kommunális hulladékszállítás szintén megoldott. A parkok, közterületek virágosak, sok zöld terület található a faluban.

Szátokon 1 postahivatal működik, a vegyesbolt 2011-ben bezárt azóta mozgó árusok /kenyeres, vegyes bolt, hentes/látják el a község lakosságát.

Községünkben helyi Önkormányzat, valamint 2013. február 1-től Kétdonya, Szente, Kisecset, Nógrádsáp, Tereske községgel társulási formában létrehozott Közös Hivatal segíti a település működését és a lakosság életét.

A Ksh adatai alapján 2011-ben Szátok községben 157 roma származású él.

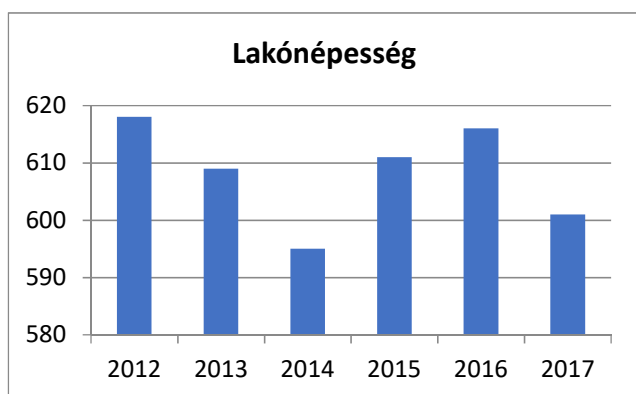
Környék természeti szépségei kellemes kirándulásokra csábítják a Szátokra látogatókat.

Demográfiai adatok:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	618	
2013	609	98,5%
2014	595	97,7%
2015	611	102,7%
2016	616	100,8%
2017		0,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

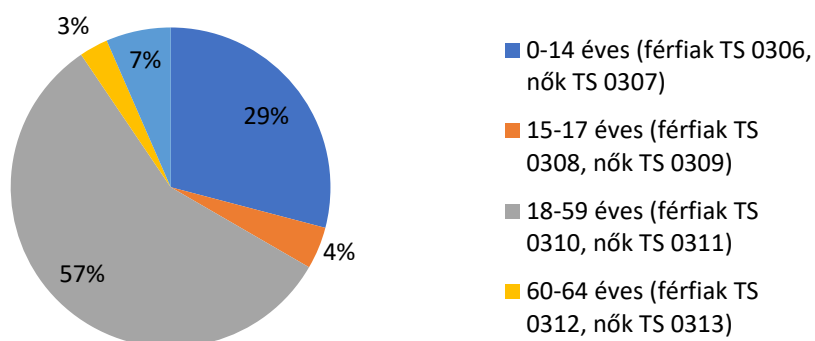

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

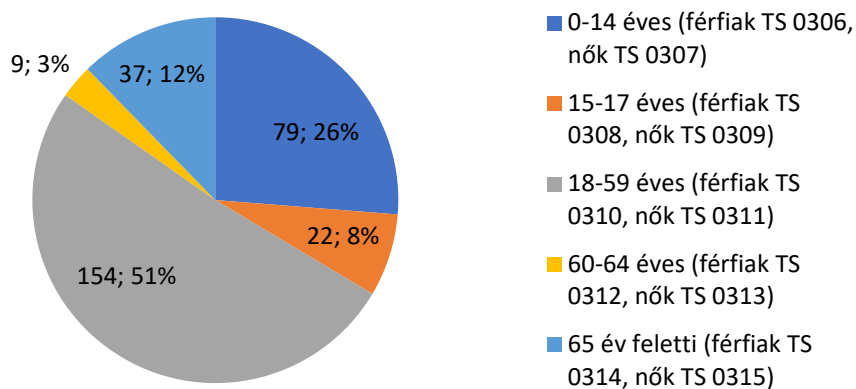
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	306	301	607	50,41%	49,59%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			35		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	89	79	168	14,66%	13,01%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	13	22	35	2,14%	3,62%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	175	154	329	28,83%	25,37%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	9	9	18	1,48%	1,48%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	20	37	57	3,29%	6,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

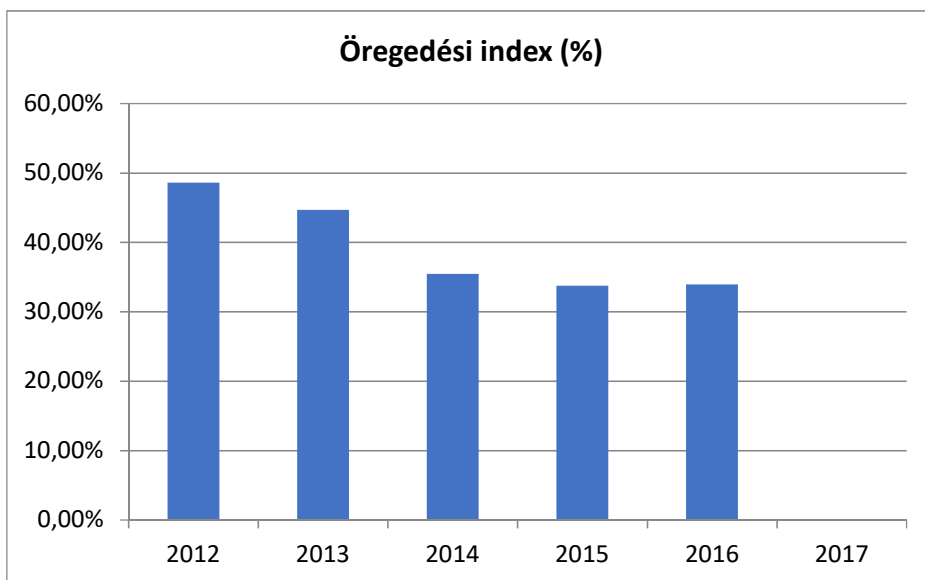
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	10	11	1
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	12	4	-8
Összesen	22	15	-7

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	70	144	48,61%
2013	67	150	44,67%
2014	56	158	35,44%
2015	58	172	33,72%
2016	57	168	33,93%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

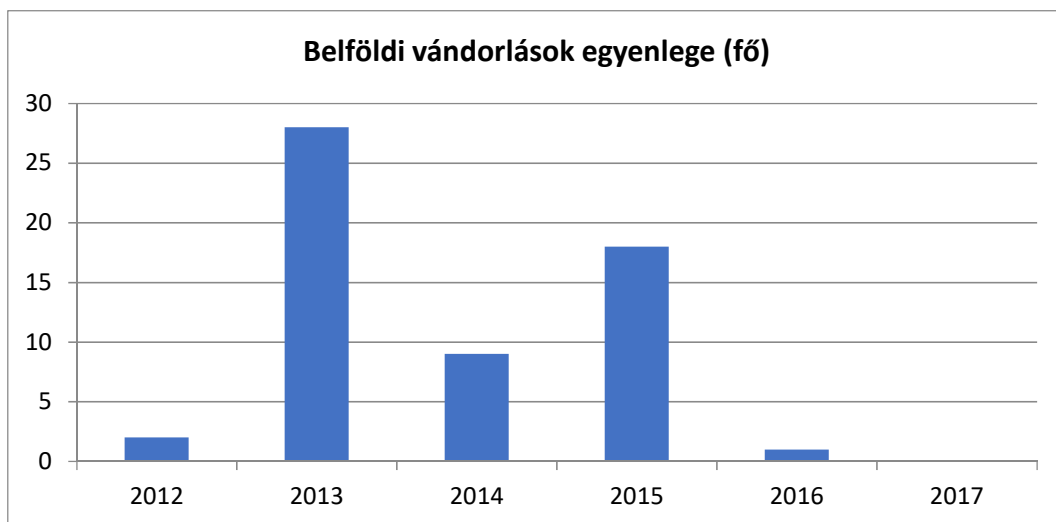
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	19	17	2	-2,6
2013	13	15	2	-2,6
2014	19	28	9	-1,15
2015	21	9	18	-2,96
2016	19	18	1	-4,24
2017			0	

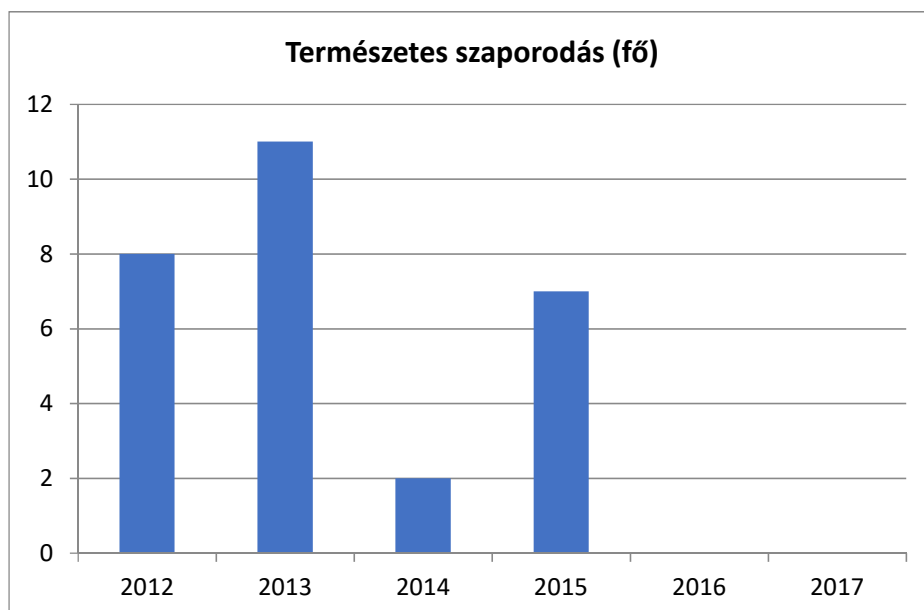
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	13	5	8
2013	17	6	11
2014	13	11	2
2015	12	5	7
2016	7	7	0
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség számának alakulását vizsgálva 2012 – 2017 között megállapítható, hogy Szátok népessége száma összességében nőtt.

Az állandó népesség alakulását elemezve, hogy a népesség száma 2012-2014 között csökkent, a 2012-es 618 főről 2014. évre 595 főre. Majd 2015-től kezdődően újra növekedésnek indult, 2016-ban már 616 fő volt a lakosság száma. A 18-59 évesek száma /vagyis az aktív korúaké/a legmagasabb a férfiaknál és a nőknél is.

A korösszetétel egybeesik az országos tendenciákkal, a férfiak várható élettartama alacsonyabb, mint a nőké.

A 65 év feletti férfiak száma – 20 férfi - jelentősen elmarad a 65 év feletti nők - 37 nő - számától.

A lakosság szám nem öregedő, jelentős a száma a 0-14 éves korú gyermekeknek, az összlakossághoz képest 27,67 %.

Az odavándorlás és az elvándorlás száma összességében egyensúlyban van.

Az élve születések száma pedig magasabb, mint a halálozások száma.

A település népességének, és korösszetételének változása maga után vonja a kötelezően ellátandó feladatok növekedését.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség, hiszen az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését szolgálja az élet minden területén, legyen az nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékos, öreg vagy fiatal, bármilyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az önkormányzati Esélyegyenlőségi Program célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő szatoki polgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált, hagyományos tevékenységek megőrzésével, valamint folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szátok Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. Rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

4.i. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. Rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. Törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ebktv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket. Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek.

Szátok Községi Önkormányzat képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

- 3/2018. (I.26.) számú rendelete az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről
- 10/2016 (VIII.24.) rendelete a gyermekvédelmi támogatások helyi szabályairól
- 2/2016. (II.10.) rendeletének módosítása a szociális ellátások helyi szabályairól

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

- 3/2018. (I.26.) számú rendelete az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről
- 10/2016 (VIII.24.) rendelete a gyermekvédelmi támogatások helyi szabályairól
- 2/2016. (II.10.) rendeletének módosítása a szociális ellátások helyi szabályairól

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

-Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést. (A Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás 2012. december 31. napjával megszűnt.)

-Nagyoroszi Szociális és Gyermekjóléti Társulás azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása a szociálisan rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.

-Kétdodonyi Közös Önkormányzati Hivatal azzal a céllal jött létre, hogy Kétdodony, Kiscset, Sente, Nógrádsáp, Tereske és Szátok Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása s közreműködés az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

-Tereske-Szátok Közoktatási Intézményfenntartó Társulás a tereskei és szátoki óvodáskorú gyermekek nevelésének megvalósulására jött létre. 2013.január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Rétsági Tankerülete látja el az állami köznevelési feladatokat.

-Tereske-Szátok Háziorvosi és Védőnői Szolgálatot Fenntartó Társulás a háziorvosi és védőnői ellátás biztosítására, szolgálat közös működtetésére terjed ki.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a *VÁTI* Nonprofit Kft. (teljes nevén *VÁTI* Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2017. évi adatok még nem elérhetőek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Ennek az adott, esélyegyenlőség szempontjából fontos célcsoportnak az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférését négy alapvető jogszabály segíti:

- **1993. évi III. törvény** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- a családok támogatásáról szóló **1998. évi LXXXIV. Törvény** (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló **1991. évi IV. törvény** (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló **2011. évi CLXXIX. Tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A 2011-es népszámlálási adatok alapján 2011-ben Szátok községben 157 roma származású él. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel több roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Ezt a beérkező segélykérelmek, valamint a környezattanulmányok alapján lehet kijelenteni.

A munkaerő piaci helyzet szempontjából a munkanélküliség a roma származású embereket nagyobb mértékben sújtja. Annak ellenére, hogy a nők többsége háztartásbeli, egyre több roma nő dolgozik, de sok csak alkalmi munkában vagy néhányuk közfoglalkoztatásban.

A férfiak egy része helyben, más része főleg az építőiparban vagy mezőgazdasági idénymunkában dolgozik alkalmi munkásként.

A községünkben élő roma lakosság közül sokan nem rendelkeznek nyolc osztályos végzettséggel.

2014. október megalakult a Szátoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Céljuk, hogy a helyi cigány kisebbségbe tartozó lakosokat összefogják, érdekeiket képviseljék, tevékenységüket a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben megfogalmazott feladatok alapján végezzék.

Munkájukat a Szátok Községi Önkormányzattal együttműködve végzik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A község lakossága szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között él. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A településen 167 db lakóingatlan található. A családok saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A lakások kb. 80 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltévé, internet). A zártkertekben általában különböző mezőgazdasági termékek előállításával, állattenyésztéssel foglalkoznak.

A háztartások többségében az egy főre eső jövedelem átlagban 26.000 Ft körüli, de sok esetben nem éri el még a nyugdíjminimum felét sem. Ezek a személyek, családok külső segítség nélkül nem tudják fenntartani magukat és a segélyekre rendezkednek be.

Sajnos a családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget. Kiadásaik rendre meghaladják bevételeiket.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsonyabb iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák.

Sajnos általánosságban elmondható, hogy Szátokon is, mint országosan, egyre nagyobb az elszegényedés. Nagyon sok a hiteltartozás miatt eladósodott családok száma is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

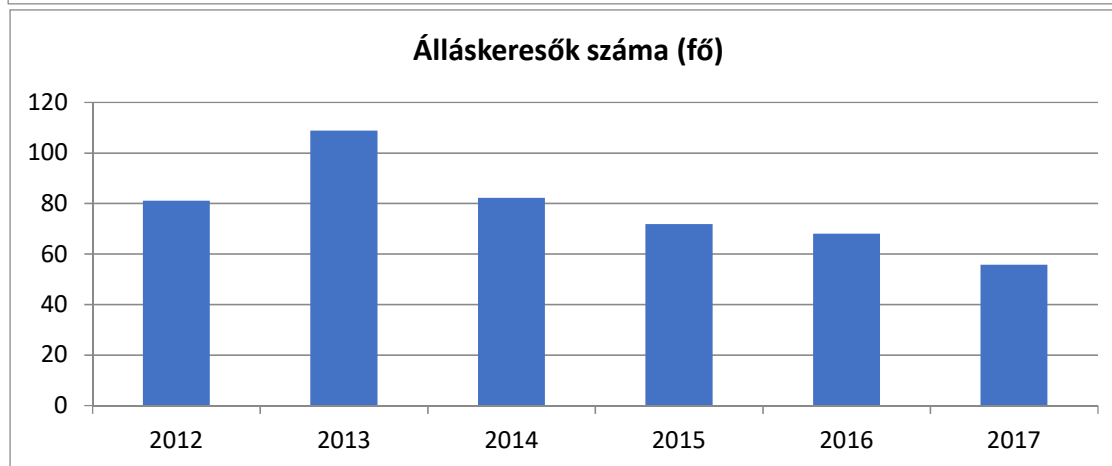
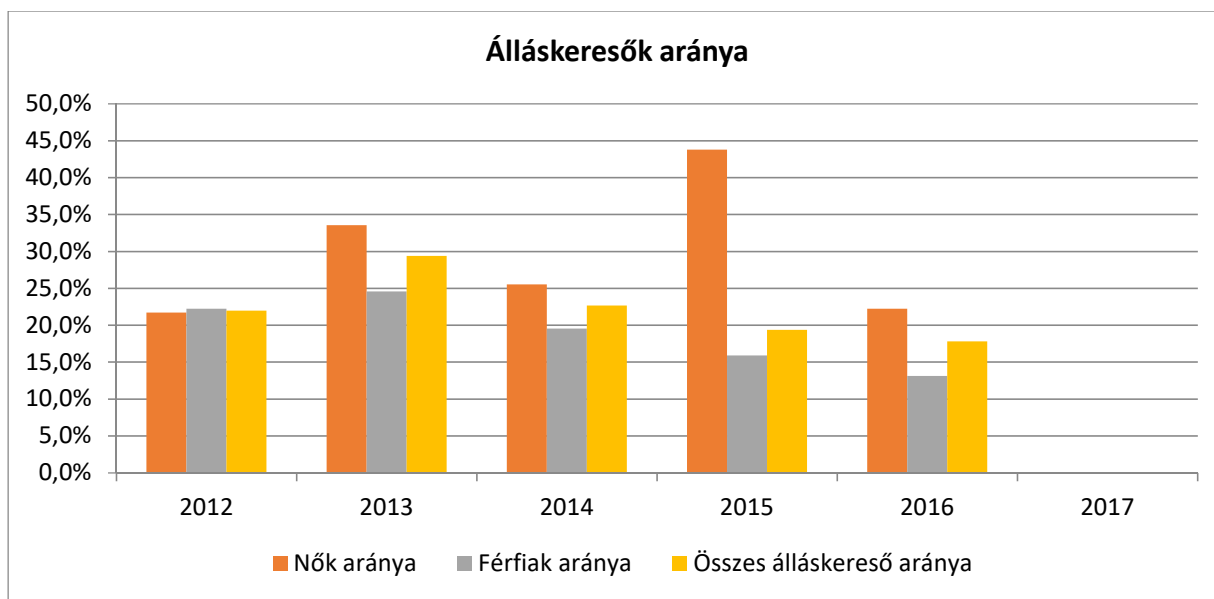
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
		Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	197	172	369	43	21,7%	38	22,2%	81	22,0%
2013	199	171	370	67	33,5%	42	24,6%	109	29,4%
2014	189	174	363	48	25,5%	34	19,5%	82	22,7%
2015	193	178	371	44	43,8%	28	15,9%	72	19,3%
2016	197	185	382	44	22,2%	24	13,1%	68	17,8%
2017	n a	n a	n a	44	n a	24	n a	68	n a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

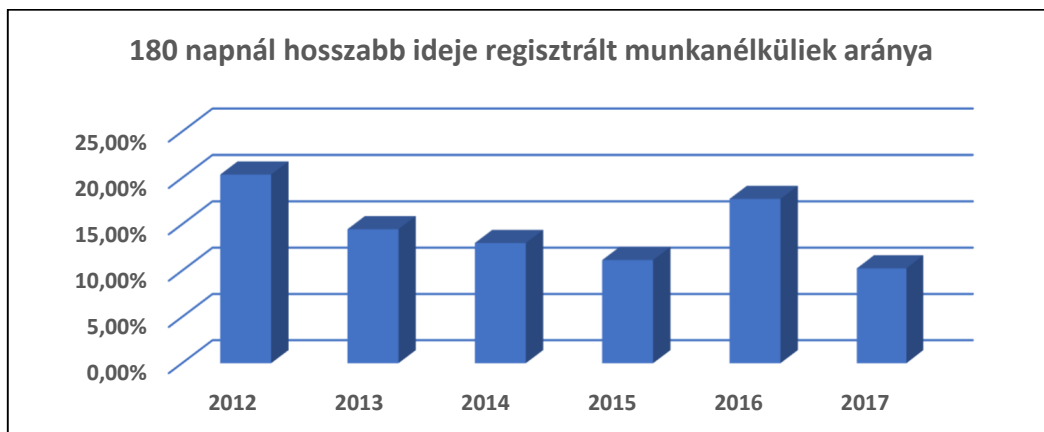
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		81	109	82	72	68	56
20 év alatti	Fő	3	6	6	5	5	3
	%	3,4%	5,1%	7,0%	6,3%	7,7%	5,4%
20-24 év	Fő	13	17	9	10	6	7
	%	16,4%	15,9%	10,6%	13,6%	9,2%	13,0%
25-29 év	Fő	15	21	19	13	14	9
	%	18,8%	18,9%	23,1%	18,5%	19,9%	15,2%
30-34 év	Fő	8	15	9	11	12	9
	%	9,6%	14,0%	10,6%	15,0%	16,9%	15,7%
35-39 év	Fő	8	14	9	8	7	7
	%	10,2%	12,9%	10,3%	11,1%	9,9%	11,7%
40-44 év	Fő	9	9	7	6	7	7
	%	10,5%	7,8%	7,9%	7,7%	9,6%	12,1%
45-49 év	Fő	11	14	10	7	7	6
	%	13,0%	12,4%	11,9%	9,8%	9,6%	9,9%
50-54 év	Fő	8	7	8	7	6	4
	%	10,2%	6,2%	9,1%	10,1%	9,2%	7,2%
55-59 év	Fő	6	6	5	5	5	3
	%	6,8%	5,1%	5,8%	6,3%	6,6%	5,8%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	2	3	1	1	2
	%	1,2%	1,8%	3,6%	1,7%	1,5%	4,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya
	%
2012	20,37%
2013	14,48%
2014	12,99%
2015	11,15%
2016	17,74%
2017	10,26%

Forrás:TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A hazai munkaerő-piaci helyzet legfontosabb jellemzője az alacsony foglalkoztatási arány, munkaerő-piaci részvétel. A 25-29 éves népesség körében nyilvántartott álláskeresők aránya 2014-ben a legmagasabb (23,1 %) és 2016-ban kiugróan magas - 19,9%.

A korcsoport szerint regisztrált munkanélküliek száma jól mutatja, hogy munkanélküliség szempontjából a 21-25 és a 26-30 év közöttiek a leginkább érintettek.

Szátok a nyilvántartott munkanélküliek számából a tartós munkanélküliek aránya átlagban 2012-ben és 2016-ban volt a legmagasabb. A rendszerváltást követően az alacsony munkaerő-piaci részvétel kialakulásában az alacsony nyugdíjkorhatár és a népesség rossz egészségi állapota mellett fontos szerepet játszott, hogy az állásukat veszített, vagy a munkahelyüket veszélyeztetve érző emberek viszonylag széles körben vehették még igénybe a különböző jövedelempótló ellátásokat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottság

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

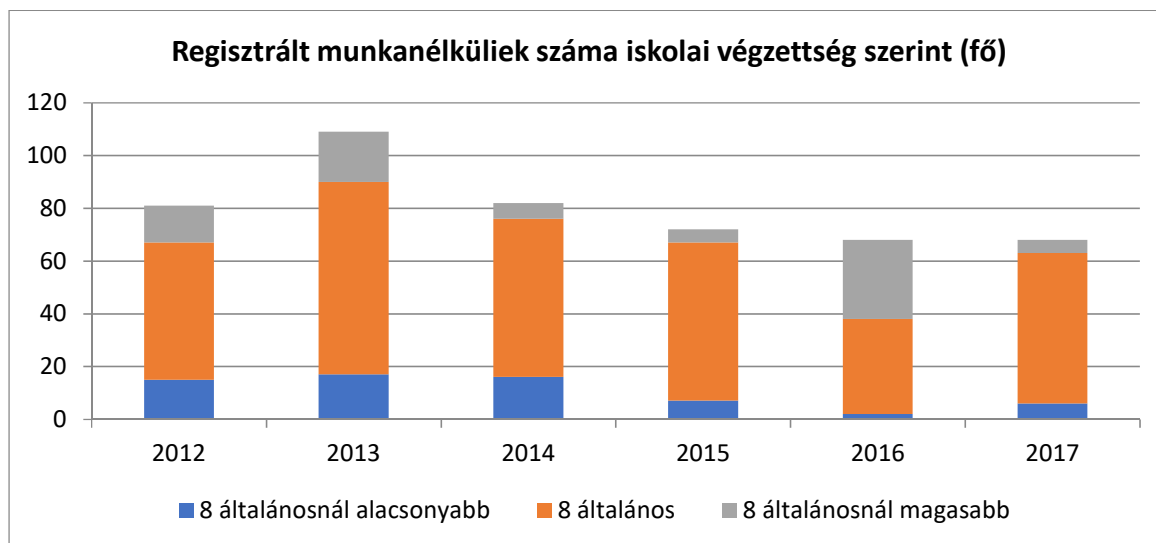
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	390	197	193	291	136	155	99	25,4 %	61	31,0 %	38	19,7 %
2011	440	216	224	382	185	197	58	13,2 %	31	14,4 %	27	12,1 %

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	81	15	18,5%	52	64,2%	14	17,3%
2013	109	17	15,6%	73	67,1%	19	17,5%
2014	82	16	19,5%	60	72,9%	6	7,3%
2015	72	7	9,8%	60	83,6%	5	7,0%
2016	68	2	2,9%	36	52,9%	30	44,1%
2017	68	6	8,8%	57	83,8%	5	7,4%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megfigyelhetjük, hogy községünkben magas az alacsony iskolai végzettségűek száma. Azon belül is a nők alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek a 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok szerint.

Sajnos a felnőttoktatásról és az abban résztvevők számáról nem áll adat a rendelkezésünkre, így nincs rá mód, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Nincs pontos képünk a fiatalok foglalkoztatásáról és a munkaerőpiacra történő bekerülésüket segítő programokról és a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeiről sem. Ezen adatoknak a beszerzése mindenképpen az intézkedési tervünk részét kell képezze.

A regisztrált munkanélküliek számában megfigyelhető, hogy nagy részüket a 8 általánost végzettek teszik ki. Szerencsére csökken az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma és jelentősen növekszik a legalább az általános iskolát végzettek száma (lásd: 3.2.5. számú táblázat). Ez pozitív változás a falu lakosságának iskolázottsága tekintetében.

c) közfoglalkoztatás

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2012	43	11,65
2013	161	43,51
2014	97	26,72
2015	79	21,29
2016	66	17,28
2017	64	n. a

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A közfoglalkoztatásban részt vevők közül közterület tisztántartásában, karbantartásban dolgoznak. Mivel a közfoglalkoztatottakra pályázni kell a munkaügyi központoknál, így számuk meghatározott, valamint adott a foglalkoztathatóságuk ideje, hossza és a betöltendő munkakör is.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó
2017	30	0	0	n.a	3.479.116,-

Forrás: önkormányzat adatai

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal
Legközelebbi centrum	15 perc	10	20 perc
Megye-székhely	60 perc	0	1.50perc
Főváros	50 perc	3	1.50 perc

A helyi vállalkozások kis létszámban alkalmaznak helyi munkanélkülieket.

A helyi közlekedést jónak mondhatjuk. A fenti táblázat adatai alapján láthatjuk, hogy a közelben fekvő városok (Vác, Rétság, Balassagyarmat) mind autóval, mind autóbuszszal jól megközelíthetőek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük
Nem releváns

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi Központ</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi Központ</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Közfoglalkoztatás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>nincs</i>	

Forrás: helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Sajnos nincs lehetőségünk a saját fenntartású intézményben történő foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés nincs.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Álláskeresői járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői járadék maximum 90 napig folyósítható.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély állapítható meg annak az álláskeresőnek, aki a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült, és a további előírt egyéb feltételek mindegyike teljesül.

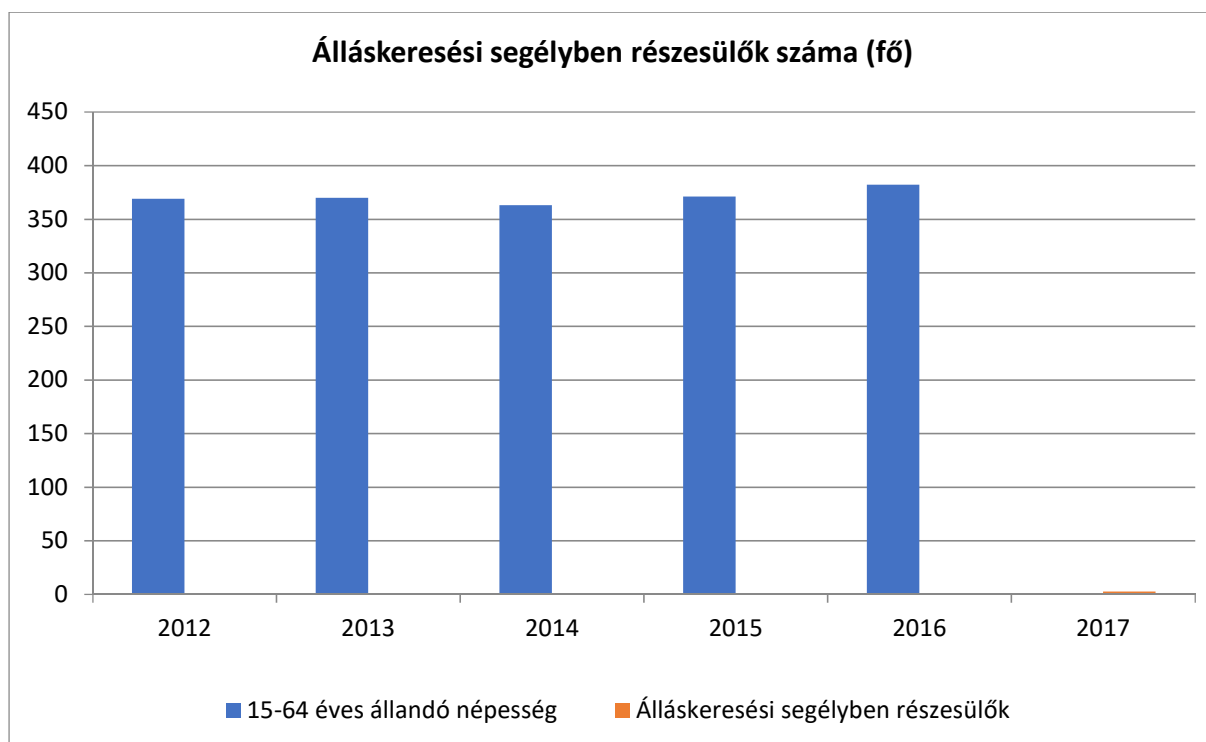
A nyugdíj előtti álláskeresői segély mértéke a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 40 százaléka, 2018-ban bruttó 55.200 Ft. A segély addig folyósítható, amíg a jogosult

öregségi nyugdíjra, megváltozott munkaképességű személyek ellátására nem szerez jogosultságot.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	369	0	0,0%
2013	370	0	0,0%
2014	363	0	0,0%
2015	371	1	0,3%
2016	382	0	0,0%
2017	0	3	

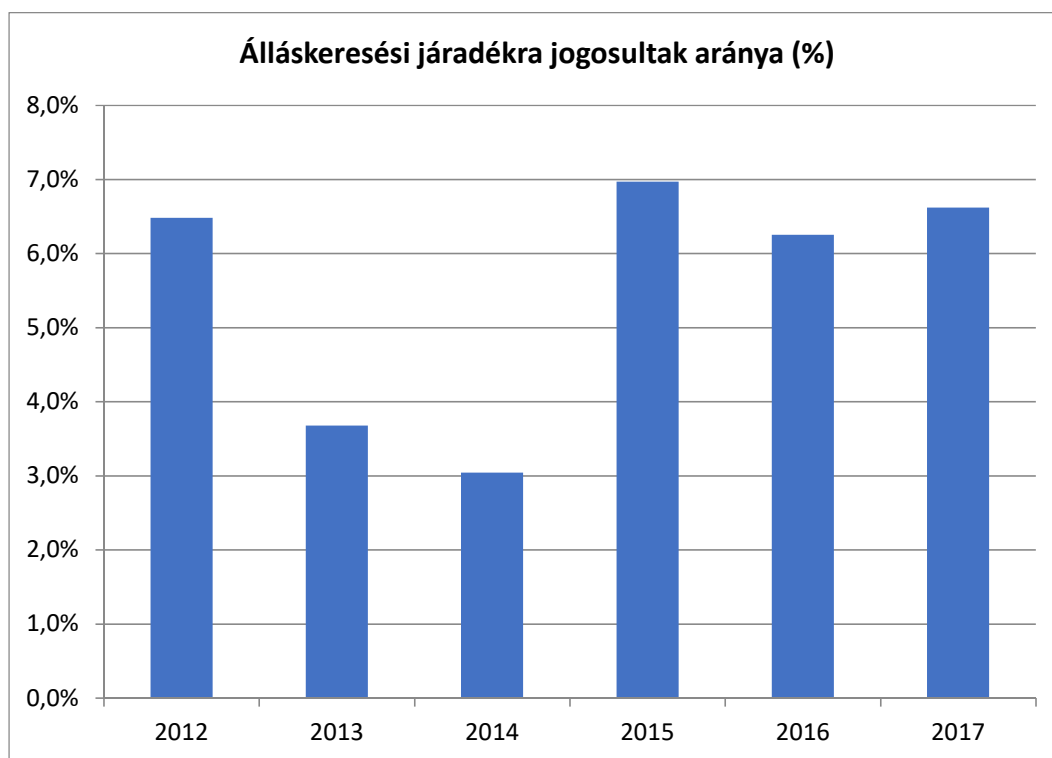
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
		Fő	%
2012	81	5	6,5%
2013	109	4	3,7%
2014	82	3	3,0%
2015	72	5	7,0%
2016	68	4	6,3%
2017	68	5	6,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból kitűnik, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2013-2017. években 3-5 fő között mozog. Az alacsony létszám elsősorban az álláskeresési segély folyósításának rövid időtartalmával magyarázható.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Az aktív korúak ellátása két jogcímen vehető igénybe. Egészségkárosodott személy és 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő olyan szülő részére, aki a gyermek napközbeni elhelyezését nem tudja másképp biztosítani, - az aktív korúak ellátásán belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

állapítható meg, illetve álláskereső kérelmezők esetén az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg.

Az igénybevétel egyik feltétele, hogy a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500 Ft) 90%-át (25.650 Ft) és vagyona nincs.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (22.800 Ft).

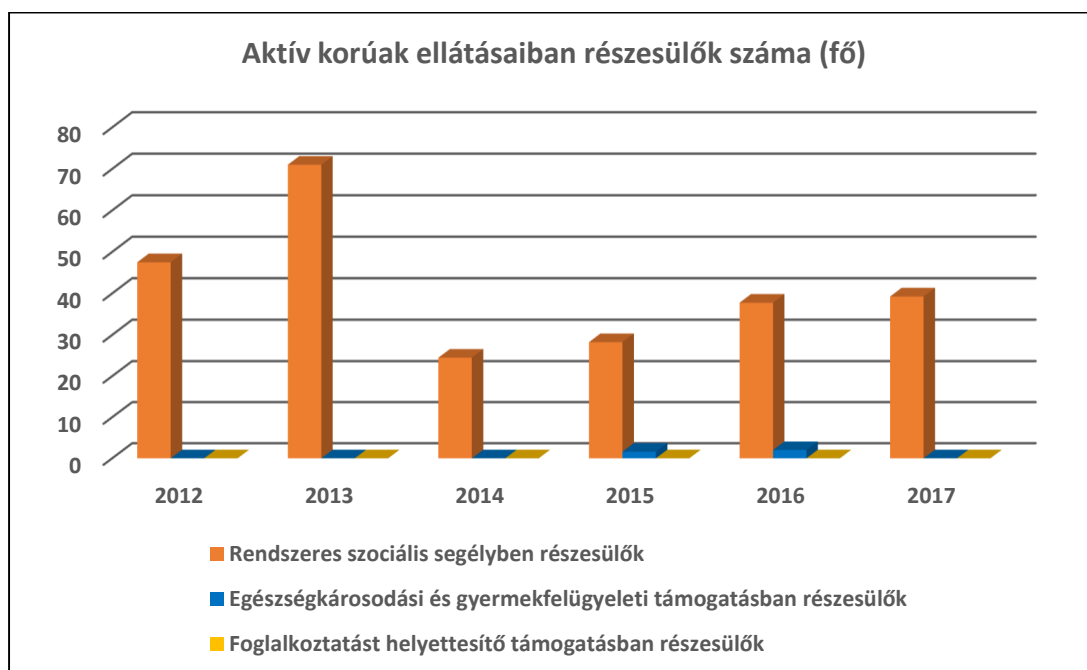
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, legmagasabb összege 2018-ban 48.795 Ft.

Az egyedülálló egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult esetén a támogatás összege: 27.075 Ft.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	48	n. a	12,87%	n. a	#ÉRTÉK!
2013	71	n. a	19,19%	n. a	#ÉRTÉK!
2014	25	n. a	6,75%	n. a	#ÉRTÉK!
2015	28,25	2	7,61%	n. a	#ÉRTÉK!
2016	37,75	2	9,88%	n. a	#ÉRTÉK!
2017	39,25	n. a	#ZÉRÓOSZTÓ!	n. a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy a településen a rendszeres szociális segély (RSZS) és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT), mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segély olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Az aktív korúak ellátása a kérelmek alapján, meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület az önkormányzati rendeletébe építette be.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. Az RSZS 90%-ban fedezett ellátási forma, az FHT csak 80%-ban. Javasolt a bevezetése, mert bár ezzel a mentálisan leépült (amennyiben ez megfelelően igazolható) embereket zárja ki a közmunkaprogram lehetőségéből a rendelet, de meghagyja a jövedelmüket. Az aktív korúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel (nálunk pl. a Családsegítő Szolgálattal) kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a minimálbér 100%-a. (98.000 forint).

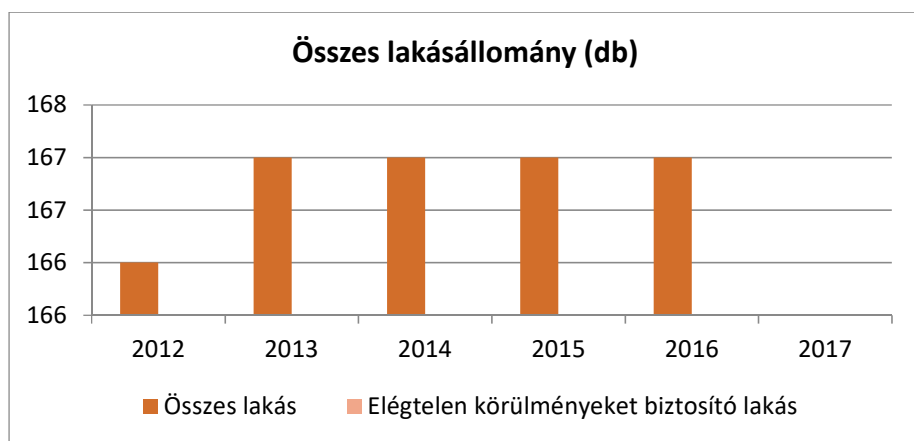
2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Az FHT összege a mindenkorin öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28.500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	166	n.a
2013	167	n.a
2014	167	n.a
2015	167	n.a
2016	167	n.a
2017	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A táblázatból megállapítható, hogy a lakásállomány-gyarapodás minimális, a településen a beépítetlen építési telkek száma elenyésző.

A Szátoki lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A 167 házból kb. 10 üresen áll. A lakók kihalnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez szinte lehetetlen, annak ellenére, hogy az ingatlan árak nagyon alacsonyak. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekáron lehetséges.

a) bérlakás-állomány

Településünk nincs bérlakás állomány

b) szociális lakhatás

Településünk nincs szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok: nem releváns

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

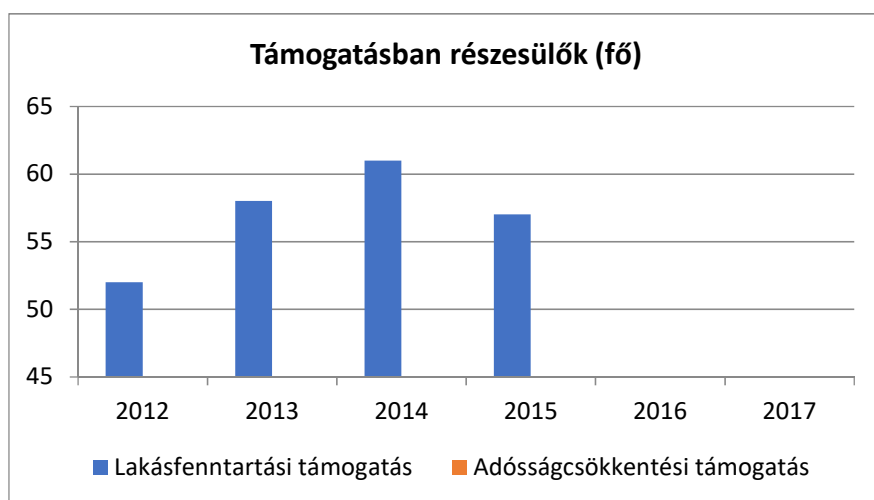
Tudomásunk van arról, hogy több család él komfort nélküli háztartásban, de nincs róla pontos nyilvántartásunk.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	52	
2013	58	
2014	61	
2015	57	
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A szociálisan rászorulóknak esetében községünkben normatív alapú lakásfenntartási támogatás adható. Az elmúlt években a kérelmezők, valamint a támogatásban részesülők száma összességében nem változott, de magas értéket mutat.

A lakásfenntartási támogatás 2016. évtől megszűnt, 2017. évtől a lakásfenntartási kiadások támogatására a lakosoknak települési támogatási kérelem benyújtására van lehetőség.

f) eladósodottság

Nagyon sok háztartásnak árverezés alatt van a lakása. Településünkön nincs adósságcsökkentési támogatás, nem történt felmérés arra vonatkozóan, hogy kik lennének az érintettek.

Ugyanakkor a lakosság eladósodottságát jól jellemzi a lakosság adósságállománya. Pontos nyilvántartásunk nincs a közműtartozásokról, de tudomásunk van róla, hogy a lakosság körében gyakran megjelenik a tartozás

a közműszolgáltatók felé. Az adósságállományhoz tartozik a helyi adók befizetésének teljesítése is. Jelentős elmaradás van a lakosság részéről a helyi kommunális adó be nem fizetése miatt.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Szátok településen nem található ingatlan külterületen, minden lakóingatlan belterületi ingatlanként van nyilvántartva.

A legközelebbi város Rétság. A 9 km-re lévő település busszal vagy autóval történő utazással közelíthető meg. A buszközlekedés viszonylag jónak mondható, de a közlekedés költségei az elmúlt évben nagymértékben növekedtek. A szomszédos község, Romhány, Érsekvadkert, Tereske szintén elérhető tömegközlekedéssel is. A buszjáratok száma és sűrűsége megfelelő.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)
Nem releváns, telepek, szegregátumok nem tartoznak településünkhöz.

b) a telepen, szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns, telepek, szegregátumok nem tartoznak településünkhöz, így telepen vagy szegregátumban élő lakost sem tartunk nyilván.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
Nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

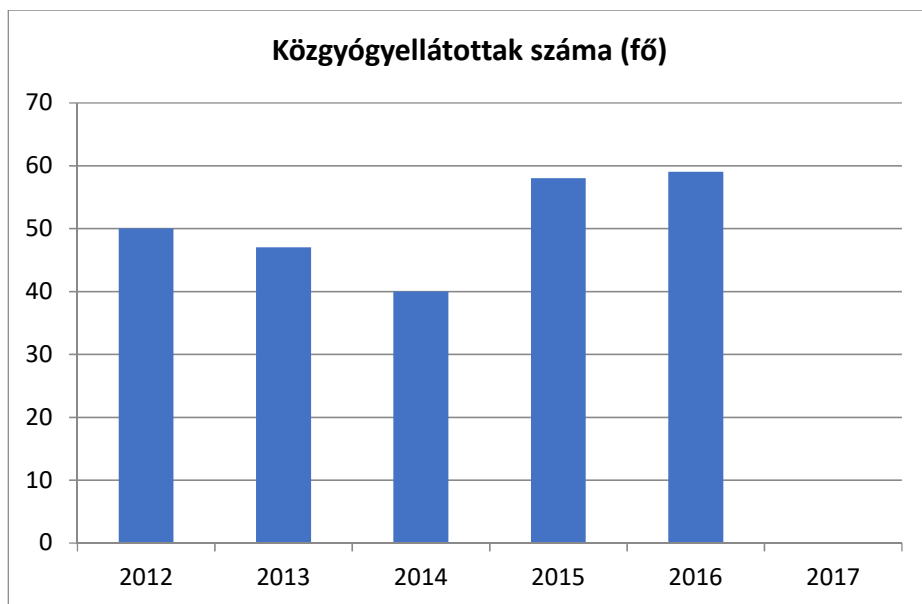
A házi orvosi és a gyermekorvosi feladatok társulási formában működnek, melyet 1-1 orvos lát el. A településen van helyben a betegek ellátására alkalmas akadálymentesített orvosi rendelő. A házi orvos a hét két napján, a gyermekorvos heti egy napon rendel itt, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Tereske településre kell utazniuk.

Járóbeteg szakellátásra szintén Rétság városban van csak lehetőség. Kórház Balassagyarmaton található. Fogorvos és gyógyszerár is csak a szomszédos Romhányban, Érsekvadkerten vagy a 9 km-re fekvő Rétság városában található.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	50
2013	47
2014	40
2015	58
2016	59
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás terén gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. Rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. Az önkormányzatok hatáskörébe 2013.01.01-től, a járások kialakításával már csak a méltányossági alapon járó közgyógyellátás tartozik.

Az ápolási díjat alanyi jogon a súlyosan fogyatékos és a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után lehet a Ptk. szerinti hozzátartozónak igényelni. Ezen felül megállapítható még fokozott ápolási díj és méltányossági alapon járó is, melyet az önkormányzat állapíthat meg a tartósan beteg 18 év feletti ápolat után. Ez utóbbit

azonban, mivel már nem kötelező adni, a legtöbb önkormányzat megszüntette a költségvetések megszorítása miatt. Így településünkön sincs már erre lehetőség.

A táblázatokból jól látszik, hogy mindkét ellátás iránt növekvő az igény, a kérelmek száma évről-évre emelkedett. Az ápolási díj sok család esetében, a munka nélkül maradt családtag, illetve hozzátartozó egyetlen rendszeres jövedelme. A segély „járulékos haszna” még, hogy az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság biztosított és a nyugdíjba számítható évek telnek általa.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma
2012	1
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

Szátokon egy háziorvosi, egy gyermekorvosi, egy fogorvosi, továbbá egy védőnői körzet működik. A háziorvosi ellátás helyben, még a fogorvosi ellátás, és gyermekorvosi ellátás Romhányban érhető el. Az egészségügyi szakellátás pedig Balassagyarmat és Rétság városban érhető el. Háziorvosi rendelés heti két nap 8-12-ig. Az éjszakai és munkaszüneti napokon központi felnőtt és gyermek orvosi ügyelet, 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik Rétságon.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés Rétság város Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szakrendelések más községben vehetők igénybe, nincs helyben fejlesztő és rehabilitációs központ

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Szociális helyi természetben megtermelt élelmiszerek megjelennek a közétkeztetésben

Szátok Községi Önkormányzat Képviselő-testületének rendelete alapján szociális étkezésben részesülnek azok a rászorulóak, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezéssel nem képesek gondoskodni.

A szociális étkezést igénylők száma jelenleg 11 fő.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Labdarúgó mérkőzés, sportversenyek a sportpályán elérhetőek a lakosság számára, térítésmentesen vehető igénybe a sportpálya. A volt iskola tornatermének átalakítása során zárt, kis méretű sportcsarnok hozható létre. Ez a fejlesztés a község jövőbeli tervei közé tartozik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A település falugondnoki szolgálatot működtet, saját falugondnoki buszt üzemeltet. Rétság Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központ látja el a települési önkormányzatok szociális alapfeladatai közül a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatait.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről, bejelentett esetről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik. Településünkön települési támogatás, rendkívüli települési támogatás igényelhető. Közgyógyellátás, ápolási díj pedig a Rétság Járási Hivatalnál igényelhető.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, melyeket ki kell aknáznunk.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az Önkormányzat támogatja a helyi kisebbség falunapját. Nagy számú roma közösség él a településen, a Szátoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Szátok Község Önkormányzata szorosán együttműködik, így segítve a közösségi együttélést.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Magyar Élelmiszerbanktól, Baptista Szeret Szolgálattól kapott adományok, valamint pályázatok útján kapható adományok: például a Gyermekekétkeztetési alapítványtól.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2014-ben megalakult a Szátoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mely kiváló kapcsolatot ápol a Szátok Községi Önkormányzattal.

Céljuk, hogy a helyi cigány kisebbségbe tartozó lakosokat összefogják, érdekeiket képviseljék, tevékenységüket a Nemzeti és Etnikai Kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben megfogalmazott feladatok alapján végezzék.

Munkájukat a Szátok Községi Önkormányzattal együttműködve végzik.

A közoktatási intézményekben nincs szegregáció. Az óvodában, illetve az iskolában évtizedek óta az integráció, a segítségnyújtás határozza meg a pedagógiai munkát.

A gyermekjóléti szolgálat és a polgármesteri hivatal dolgozói is különösen odafigyelnek a nehéz sorsú gyermekekre. A gondos gyermekvédelmi ellátásnak, a széles körű szociális védelmi rendszernek köszönhetően diszkriminációnak minősíthető panasz nem érkezett az önkormányzathoz.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma jelentős.	1.Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről. 2. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.
A nyilvántartott álláskereső több mint 30%-a csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik.	1. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről, közmunkaprogramról. 2.Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba.
A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra. Tudomásunk van arról, hogy több család él komfort nélküli háztartásban, de nincs róla pontos nyilvántartásunk.	1.Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő segítségével.
A szociális ellátásokat igénylők száma folyamatosan magas értéket mutat.	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatásokról és az igénylés feltételeiről.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A népességfejlődés, a korösszetétel és az öregedési index alapján elmondható, hogy településünkre a fiatalos népességszerkezet jellemző.

A gyermekek és fiatakorúak arányának növekedése a migráció miatt is, várhatóan a jövőben is fennáll. Ez az egyik oka a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti igények magas számának is.

A Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt a Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében hirdette ki, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, az újratermelődő, nemzedékekre átörökített szegénység megszüntetése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A településen jelenleg nem működik óvoda, azonban Szátok község családjai számára hosszabb távon fennállhat a feladatellátásra vonatkozó igény. A településen nincs a feladatellátási hely megszervezésére alkalmas szabad épület-kapacitás.

Javaslat:

A demográfiai mutatók és a rendelkezésre álló infrastruktúra alapján Szátok településen középtávon nem szervezhető meg az óvodai köznevelési feladatellátás, ezért továbbra is biztosítani kell a gyermekek szállítását a kötelező felvételt biztosító óvodába.

A demográfiai mutatók és a rendelkezésre álló infrastruktúra alapján Szátok településen középtávon megszervezhető az óvodai köznevelési feladatellátás.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Településünkön a gyermekjóléti szolgálatot az önkormányzatok társulása alapján a Nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Az alábbi adatokat a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves beszámolójából gyűjtöttük.

Település: Szátok

Családsegítő:

Ruzsin Lászlóné és Zsitva Judit

Lakos összesen 599 Fő

0-18 éves: 209 Fő

	Gyermek	Család
2017-ben nyilvántartott összesen	140 fő	68
Ebből		
Első interjúval lezárt/egyszeri	40	32
Tanácsadott	0	0
Gondozott	100	36
ebből hatósági intézkedés:		
- védelembe vétel	38 gondozott, 33 egyszeri	15+32
- ideiglenes elhelyezés	-	-
- nevelésbe vett	-	-
2017.12.31-én nyilvántartott	62	21

A nyilvántartásban szereplő gyermekek és családok a lakhatási nehézségek, családok eladósodása, a társadalmi értékek és értékrend súlyos zavara, a család gyermekekre ható pozitív befolyásának csökkenése miatt kerülnek a szolgáltatás látókörébe. A problémák sokszor halmozottan, egyre összetettebben jelentkeznek.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A család- és gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, beavatkozást igénylő helyzetét. Fogadja a beérkezett jelzéseket az ellátási területén lévő jelzőrendszerben részt vevő további szervezetektől. Felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad. Intézkedéseket tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

A jelzőrendszerrel érkezett jelzések száma a 2017. évben

Küldő	Jelzések száma
Egészségügyi szolgáltatók	
védőnő	4
házi orvos	-
kórház	2
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (család és gyermekjóléti szolg.)	3
Család- és gyermekvédelmi Központ	3
Javítóintézet	-
Kisgyermek napközbeni ellátást nyújtók: óvoda	4
Átmeneti gondozást biztosítók	
Menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása	
<u>Köznevelési intézmények:</u>	
Általános Iskola	30
Középiskola	6
Nevelési tanácsadó	-
Rendőrség	29
Ügyészség, bíróság	2
Összesen:	80

Változások a 2016-os évtől: A kormány létrehozta a Család- és Gyermekjóléti Központokat a kétszintű család- és gyermekjóléti szolgáltatás céljából. A központok létrehozása kötelezően a járás székhelyek települési önkormányzati feladatkörébe kerültek. A járásszékhely településen működő speciális illetékességű területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára. A védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vételi ügyekben a központ eszményedzsere is részt vett az esetkezelésben, az illetékes családsegítővel közösen.

A 2016-os évben Rétság Járás területén a 19 községben Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői látták el a központhoz tartozó hatósági ügyek esetvezetését, mivel a Család- és Gyermekjóléti Központ még nem állt fel, az eszményedzserek hiányoztak a rendszerből. 2017 márciusától a Központ megkezdi munkáját és átveszi a hozzájuk tartozó feladatokat.

2017. évben gondozásba kerülés okai (új esetek):

36 gyermeket vettek gondozásba újként a 2017-es évben.

Gondozottak fő problémái:

A szolgáltatásban részesülők jellemző problémái az óvodával való nem megfelelő szülői együttműködés, iskolai igazolatlan hiányzások, szülők közötti kapcsolati konfliktusok és az ebből adódó rendőrségi intézkedések, gyermeknevelési problémák, magatartászavar, lakhatási, anyagi nehézségek. A problémák majdnem minden családban halmozottan megtalálhatóak.

Nagyon sokan keresik a segítőt a fogadói időben az önkormányzatnál, általában hivatalos levelek megfogalmazásában, iratok értelmezésében, kitöltésében kérnek segítséget. Folyamatos a családok informálása az igénybe vehető támogatások köréről, illetve a támogatáshoz való hozzájárulás segítéséről.

A családok az anyagi, valamint a foglalkoztatási nehézségek miatt egyre reménytelenebbnek, ezért nagy hangsúlyt kell fektetni a segítő célú beszélgetésekre. Folyamatos az anyagi nehézségek megoldása érdekében tett javaslat, több alkalommal sikerült ruhaadományt vinne a családoknak, nagy örömmel fogadták.

A családoknál jellemző, hogy a szülőknek nincs állandó munkahelye, sok esetben csak a közmunka programban való részvételt látják megoldásnak. Így sajnos nem rendelkeznek megfelelő jövedelemmel sem, ami miatt napról napra élnek.

A védelembe vétel alatt állók problémái:

Itt is előfordul iskolai hiányzás, de a legnagyobb probléma a gyermekeket érintő állandó higiéniai problémák. A védőnő rendszeresen kénytelen jelezni felénk, a szűnni nem akaró fejtetvesség miatt. Általában a családok együttműködők.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre és nevelésbe vételre nem volt szükség.

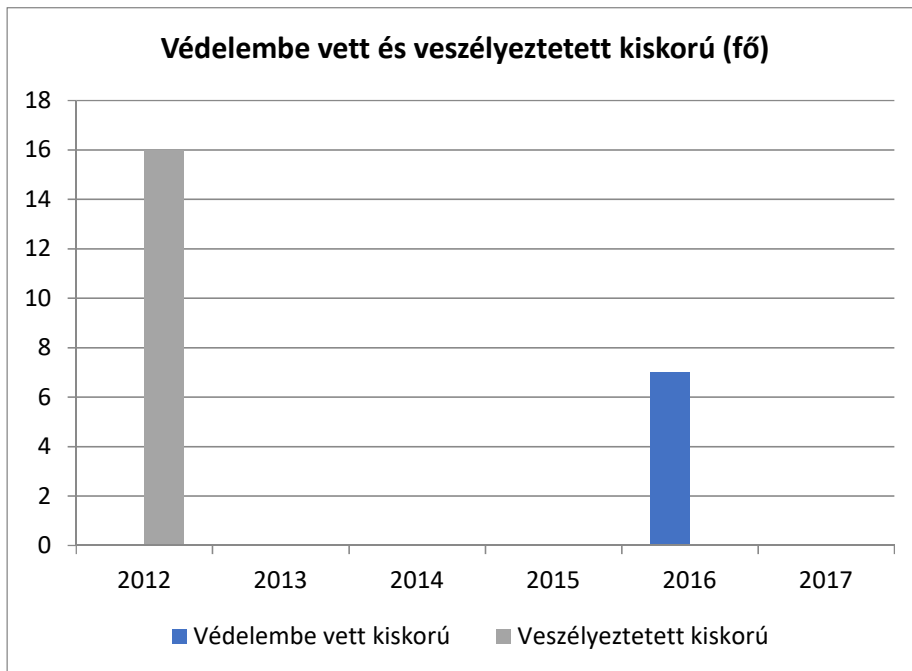
Összegzés:

Az elmúlt évekhez képest a családok helyzete sajnos nem javult. Az alacsony iskolai végzettség és a szakképzettség hiánya miatt a munkavállalás még azoknak is nagyon nehéz, akiknek szándékukban állnia. Nagy öröm, ha a közprogramban részt tudnak venni, akár tanfolyam, akár munka keretében. Ez egy ideig segítség a családoknak. Sok család élt a CSOK által nyújtott lehetőséggel és saját házat tudtak venni vagy öröklés útján hozzájutottak, de a ház fenntartási költségei minden hónapban nehézséget jelentenek. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy a gyermekek hamar kimaradnak az iskolából, a lányoknál sok a váradós.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012		16
2013		
2014		
2015		
2016	7	
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

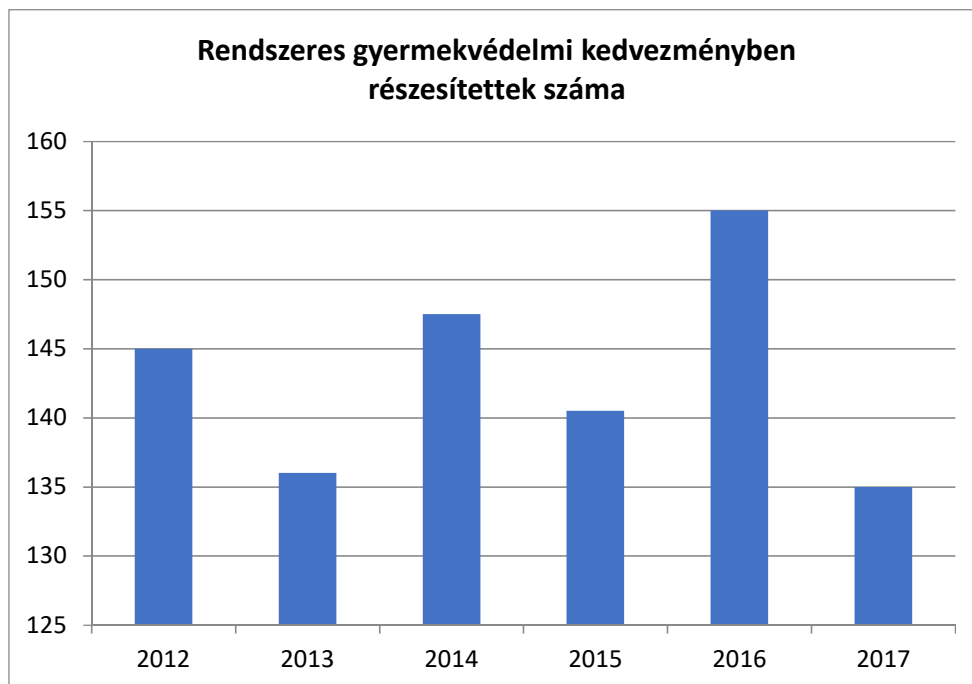
A rendelkezésekre álló adatok sajnos hiányosak.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	145
2013	136
2014	148
2015	141
2016	155
2017	135

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Magas értéket mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma is. 2016-ban kiugróan magas – 155 fő volt jogosult rá, a többi évben is átlagosan 140-145 fő vette igénybe.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Beiskolázási támogatás, minden évben iskolakezdekőkor nyújt az önkormányzat a helyi iskoláskorú gyermekek részére

Szátok Község Önkormányzata minden évben hozzájárul a Szátok községben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Szátok településen élő óvodás, általános iskolai, középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán tanulói jogviszonyban állók, illetve kiskorúak esetén a szülő részére az iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére. Az iskolakezdés minden évben anyagilag megterhelő a családok számára. Önkormányzatunk az előző években is támogatta az iskolásokat a szülők anyagi terheinek csökkentése érdekében.

A beiskolázási támogatás az Önkormányzat saját forrásából kerül kifizetésre, ez teljes egészében az Önkormányzat költségvetését terheli, melynek forrása a „pénzbeli hozzájárulás egyes szociális ellátásokhoz” címen juttatott állami támogatás.

A támogatás kifizetéséhez szükséges a Képviselő-testület döntése, melyben meghatározza, hogy mely tanulók részére nyújt beiskolázási támogatást, illetve tanulónként mekkora összegben.

Szátok Önkormányzatának Képviselő-testülete részletesen megtárgyalta és minden gyermeknek, aki iskolába jár, annak a testület 6.000.-Ft iskoláztatási támogatást állapított meg. A középiskolai tanulók esetében szükséges iskolalátogatási bizonyítványt is csatolniuk a támogatás igénybevételéhez.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított. Nyári gyermek étkeztetés keretében 2010-től 2011 évig, meleg étel került kiosztásra tartós élelmiszer, illetve felmelegíthető készétel formájában.

Gyermekétkeztetés megoldásának módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok – 2017. október 01-i adatok.

	teljes térítés	100 %- támogatás	50 %-os tám.
általános iskolások	6	79	3
óvodások	0	36	0

A Tereskei Általános Iskolába 25 fő tereskei és 66 fő szátoki tanuló jár, ebből 6 tanuló étkezik és teljes térítést fizet. 79 kapja az étkezést 100 %-os támogatottsággal. 3 kapja az étkeztetést 50 %-os támogatottsággal.

A Tereskei Zöld Udvar Óvodába 14 tereskei és 22 szátoki gyermek jár. Ebből 0 tanuló étkezik teljes áron, 36 fő kapja az étkeztetést 100 %-os támogatottsággal, 0 fő kapja az étkeztetést 50 %-os támogatottsággal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya -
Nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településünkön még nem jellemző, így vizsgálatuk nem releváns.

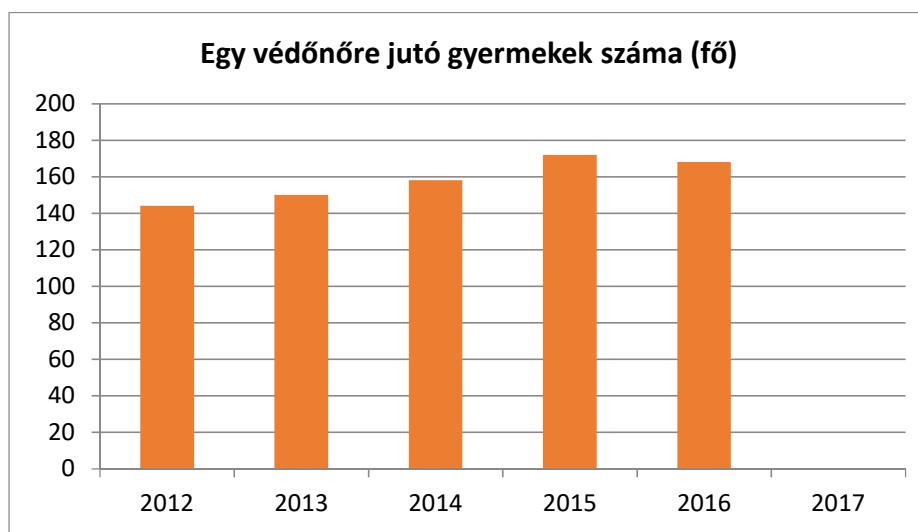
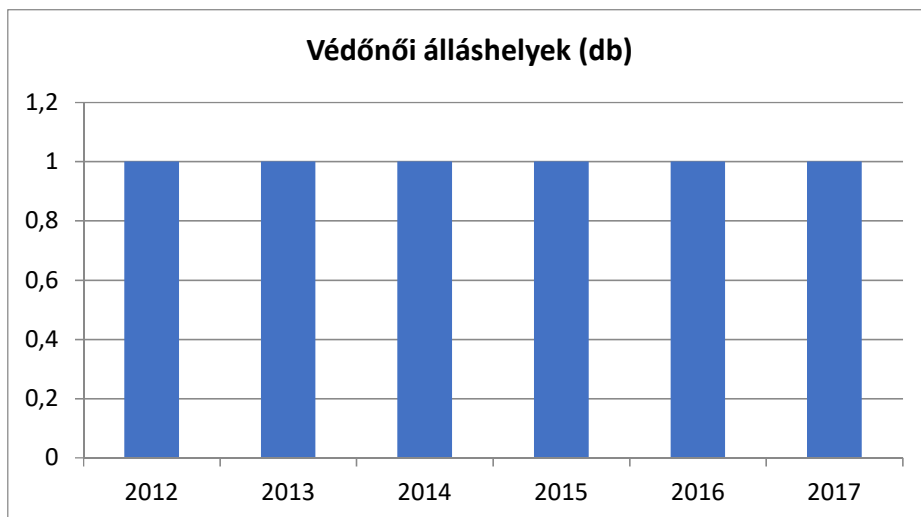
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	144
2013	1	150
2014	1	158
2015	1	172
2016	1	168
2017	1	n. a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatok elemzéséből láthatjuk, hogy magas a védőnőre jutó ellátandó gyermekek száma.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Házi gyermekorvosi ellátás körzetesített formában működik Romhányban. Rétságon, Érsekvadkerten is elérhető.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincs helyi nyilvántartás.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátást a Nyugat Nógrád Családsegítő Szolgálat látja el.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások, a gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások és hatósági intézkedések.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön egy gyermekotthon működik, Balassagyarmaton 1 anyaoththon.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Nem releváns

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Szátok község nem rendelkezik sem óvodával, sem iskolával, így az intézményi étkeztetésről nincsenek adataink. Az óvodás korú gyermekek a Tereskei Zöld Udvar Óvodába járnak, utaztatásuk költségeihez Szátok Községi Önkormányzat hozzájárul.

Az iskolás korú gyerekek a Tereskei Általános Iskolába járnak, utaztatásuk költségeihez szintén hozzájárul az önkormányzat.

Az előző évben az óvodáskorú gyermekeknek 21-30 közötti számban részesültek ingyenes étkezésben, míg az általános iskolások közül 49-60 közötti számban jutottak hozzá az ingyenes étkezéshez és 49-73 közötti számban a kedvezményes étkezéshez és tankönyvhöz.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem jellemző

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Eu-s csomagok, nyári gyermekétkeztetés biztosításával segíti a lakosokat a Szátok Községi Önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint különös odafigyelést igényelnek a rossz szociális és lakhatási körülmények közt, széthulló családokban élő, a család életmódja miatt veszélyeztetett, bántalmazott, törődés és szeretethiányban felnövő, a családban súlyos beteget ápoló, mentálisan és személyiségükben sérült, valamint a HH/HHH gyermekek.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

Év	Óvodás gyermekek		Alapfokú iskolás gyermekek		Középfokú iskolás gyermekek	
	HH	HHH	HH	HHH	HH	HHH
2013	3	23	9	57	3	8
2014	1	20	6	54	1	21
2015	4	25	5	58	1	12
2016	12	19	16	47	0	13
2017	11	26	11	45	0	11
2018	13	16	20	46	2	1

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Az óvodába járó gyermekek közül 13 fő hátrányos és 16 fő halmozottan hátrányos helyzetű (218-as adat). Ez elég magas szám az óvodáskorú gyermekek közt.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókról pontos adatunk nincs. Ezeket a gyerekeket legközelebb Pásztón tudják fogadni.

Az általános iskolákban hátrányos helyzetű tanulók száma 20 fő, és a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 46 fő. A szülők sok esetben nem tesznek nyilatkozatot és így gyermekük nem kerül be a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek közé. Ezért további lépéseket kell tenni a szülői nyilatkozattételek ösztönzése, a HHH tanulók teljesebb körű felmérése érdekében.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A hatékonyabb, eredményesebb munkavégzést mozdítaná elő, ha pedagógiai asszisztens segíthetné mind az óvónők, mind a pedagógusok munkáját. Fontos lenne a pszichológus általi további terápiás fejlesztés egyénileg és csoportokban is, mely a társas kapcsolatok alakulására, később pedig a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére is szolgálna, a pedagógusok továbbképzéseinek támogatása a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek integrálását könnyítené meg. Ezt a mozgásfejlesztő eszközök folyamatos fejlesztése is kellene, hogy kísérelje.

Iskolákban gyógypedagógia, logopédia, gyermekjóléti szolgálat segítségének bevonása

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések Nem releváns

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) Ösztöndíjak : Bursa Hungarica, Macika Ösztöndíjprogram ,

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs általános iskola, óvoda a településen. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.	<ol style="list-style-type: none">1. Igényfelmérés.2. Pályázat nyári étkeztetésre.3. Együttműködés a Ceferino házzal, hogy segítsék a gyermekek nyári felügyeletét.
A veszélyeztetett gyermekek száma megemelkedett.	A veszélyeztetettség okainak feltárása partnerek (gyermekjóléti, családsegítő szolgálat) bevonásával és annak megfelelően az ellátórendszer fejlesztése.
Nincsenek pontos adatok a HH és HHH gyermekek számáról.	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatásról, feltételekről, kedvezményekről.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. Az EU Tanács 76/207/EGK, 79/7/EGK és a 86/378/EGK irányelvei foglalkoznak a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód megvalósításával. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnal így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig védett tulajdonságként nevezi meg a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

Helyi adatgyűjtésünk célja, hogy bemutassuk, az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség, a képzettség hiánya és az esetleges hátrányos megkülönböztetés a nőket.

Esélyegyenlőség akcióprogramunk céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése, mind a férfiak, mind a nők számára. Az településünk önkormányzata, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A mindennapok tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények; a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya; a gyeden, gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

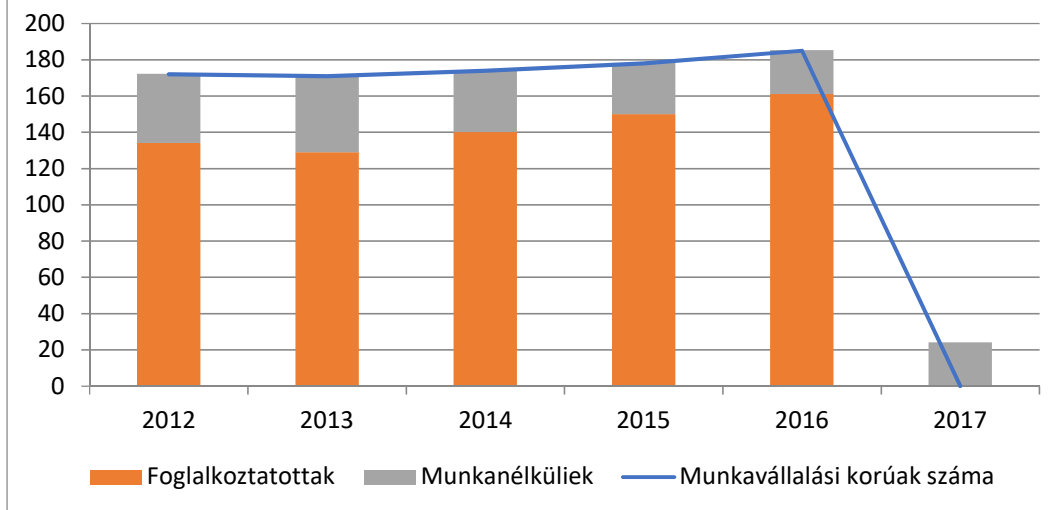
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

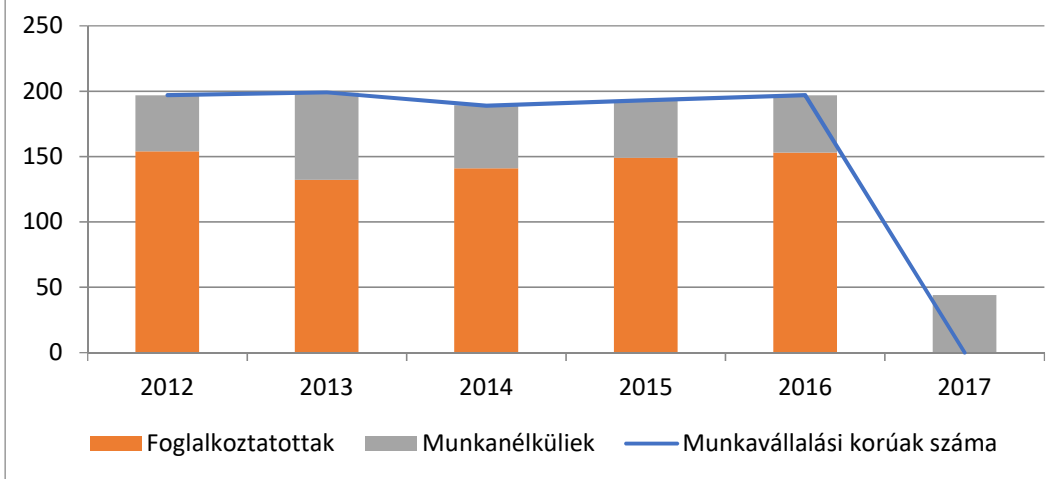
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	172	197	134	154	38	43
2013	171	199	129	132	42	67
2014	174	189	140	141	34	48
2015	178	193	150	149	28	44
2016	185	197	161	153	24	44
2017	n. a	n. a	n. a	n. a	24	44

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

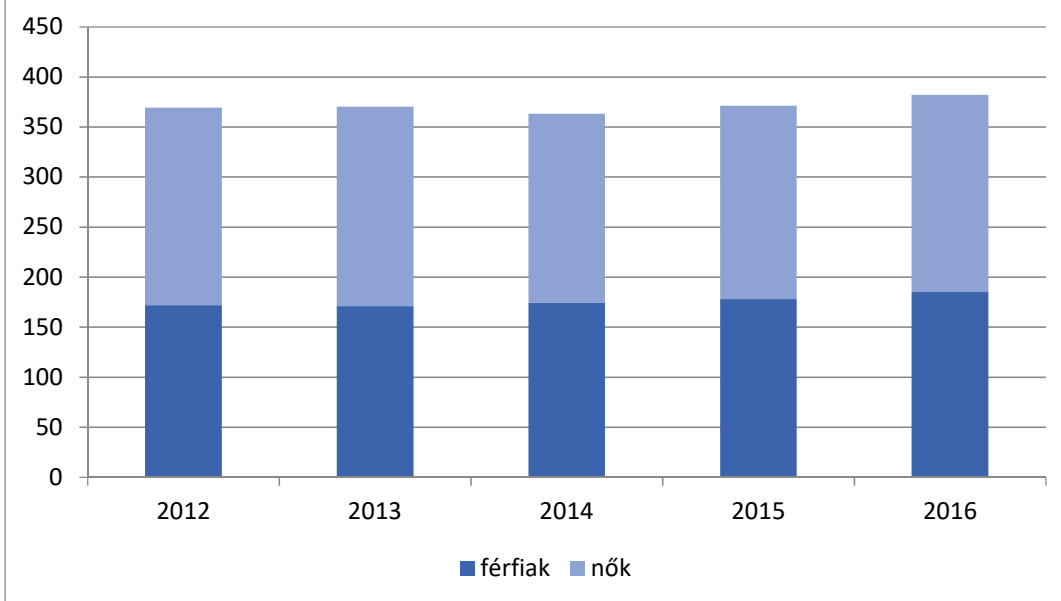
Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)

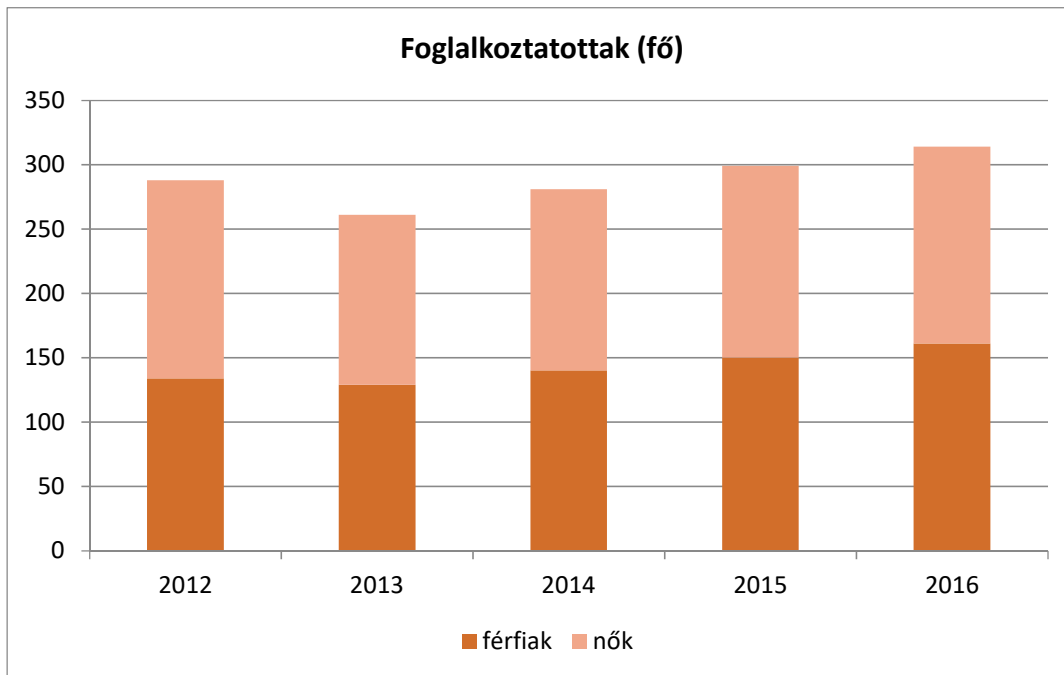

Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

Munkavállalási korúak száma (fő)

Szátokon állandó népességéből a 2017. év adatai alapján megközelítőleg 50 % körüli a nők aránya, az aktív korú népességnek szintén hasonló arányát teszik ki. A regisztrált munkanélküliek között a nők viszont sokkal nagyobb arányban találhatóak, mint a férfiak. 2017- es adat szerint a munkanélküliek száma a nők körében 44 fő, míg férfiak esetében ez a szám 24 főt tesz ki. Ez az érték majdnem a duplája, ezzel szemben pedig a munkavállalási korúak száma megközelítőleg megegyezik a nők és a férfiak esetében.

Ez jól mutatja, hogy a nők esetében a gyermekvállalás, mint legfőbb tényező a munkahelytől való távolmaradás tekintetében, milyen nagymértékben rontja a munkaerőpiacra való visszatérés esélyeit. Társul ehhez az is, hogy a gyermekes anyukákat nem szívesen foglalkoztatják, mert a kisgyerekek általában sokat betegek. A nyugdíjkorhatár megemelésével nincsenek a fiatalabb korosztályú családokban a gyerekvigyzás szempontjából szabad kapacitású nagymamák, nagypapák, hiszen még ők is aktív keresők. Ez hosszabb távon a nemzedékek eltávolodását is előrevetíti. Lényeges szempont az is, hogy egy nő, anya sokkal nehezebben tud a lakóhelyétől távolabb elhelyezkedni dolgozni, mert a gyerekek óvodába, iskolába vitele, hazahozásuk sokszor rájuk hárul. Így természetesen nagyobb előny, ha helyben vagy a lakóhelyhez minél közelebb tud munkát vállalni. Ezért is szükséges egy-egy településnek minél több helyben biztosítható munkahelyet teremteni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Pontos adattal nem rendelkezünk. A Rétsági Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségének képzésein részt vehetnek a lakosok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési

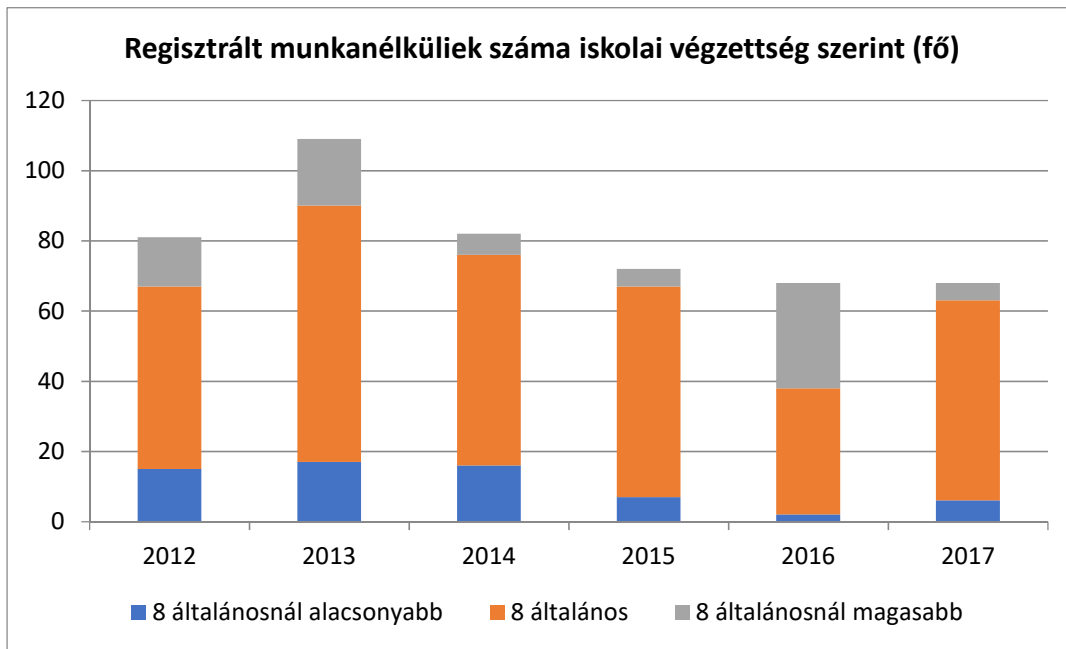
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	390	197	193	291	136	155	99	25,4%	61	31,0%	38	19,7%
2011	440	216	224	382	185	197	58	13,2%	31	14,4%	27	12,1%

Forrás: Telr, Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	81	15	18,5%	52	64,2%	14	17,3%
2013	109	17	15,6%	73	67,1%	19	17,5%
2014	82	16	19,5%	60	72,9%	6	7,3%
2015	72	7	9,8%	60	83,6%	5	7,0%
2016	68	2	2,9%	36	52,9%	30	44,1%
2017	68	6	8,8%	57	83,8%	5	7,4%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból is kitűnik, hogy az általános iskolával nem rendelkezők nők száma magasabb, mint a férfiaké. Elhelyezkedésüket ez is nagy mértékben befolyásolja. A 2011-es népszámlálási adatok szerint csak néhány fővel magasabb az általános iskolával nem rendelkező nők száma a férfiakénál, ez a szám 2001-ben még majd a duplája volt. Fontos lenne, hogy fokozatosan csökkenjen, majd meg is szűnjön azok száma, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbőség)

A foglalkoztatás területén lévő hátrányos megkülönböztetésre (pl. bérkülönbőség) településünkön nem érkezett még panasz, bejelentés, és igazából nem is rendelkezünk ezzel kapcsolatosan információval, adattal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz való hozzáférés.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges lenne a 0-3 éves korú gyermekek tekintetében a bölcsőde megléte. Szátokon azonban helyben nincs a bölcsődei elhelyezésre mód, így a szülők a szomszéd településeken: Romhányban próbálkoznak gyermekeik elhelyezésével, legtöbbször azonban a helyhiány miatt sikertelenül. 2017-ben Romhányban is megszűnt a bölcsőde, így nehéz a kisgyermek elhelyezése. Ilyenkor lehetőségnek marad az, hogy az anya vagy apa továbbra is otthon marad a kicsivel, vagy beíratják térítési díjas magánbölcsődébe, ami Érsekvadkertben található. Ebben az esetben azonban időnként mérlegelni kell a szülőknek, érdemes-e visszamenni dolgozni, mert sokszor a fizetésük tetemes részét kéne otthagyni a magánintézményben. Valószínűleg több anyuka tudna visszatérni a munkába, ha helyben sikerülne megoldást találni a bölcsődés korú gyerekek elhelyezésére.

Mindenképpen propagálandó és családbarát megoldási lehetőségnek bizonyulna, ha otthon végezhető munkát vagy részmunkaidős munkahelyet tudna biztosítani településünk is a gyermekes szülők, anyák számára. Így anyagi lehetőségeik javulnának és maradna idő a családra, a gyerekekre is, ami a nevelésük,

egészséges személyiségfejlődésük szempontjából nagyon fontos lenne, hiszen társadalmunk alapsejtje, bölcsője a család.

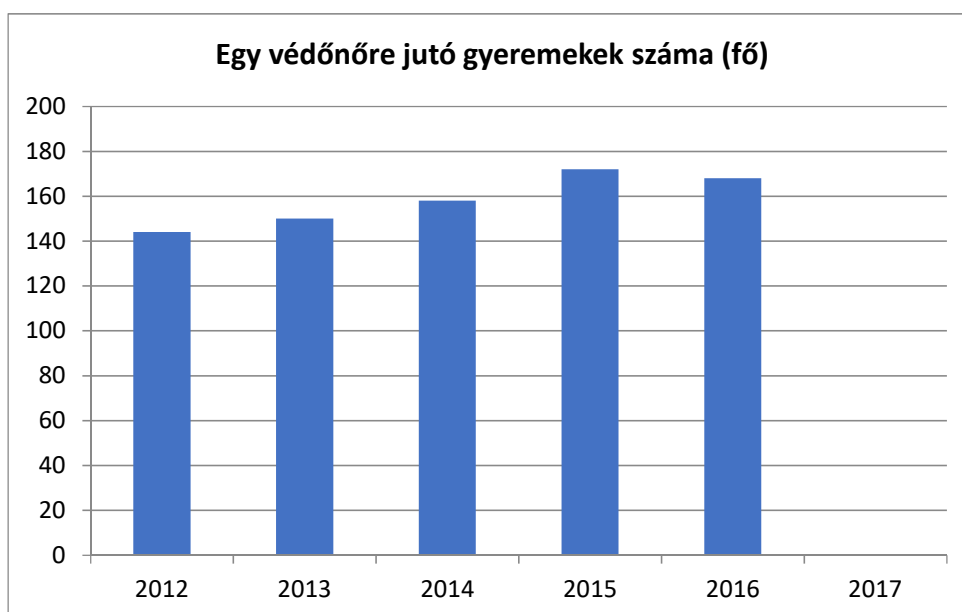
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család és nővédelmi gondozást az Eü tv. 41.§-a rögzíti, melynek értelmében biztosítani kell a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás, gondozás eszközeivel, a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedésekkel.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja, a családtervezés, anya- és gyermekgondozás vonatkozásában, de mindenképpen szoros együttműködést igényel a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálattal is. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi és szociális juttatások megismerésében, valamint a hozzátartozó nyomtatványok, kérelmek kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	144	144
2013	1	150	150
2014	1	158	158
2015	1	172	172
2016	1	168	168
2017	1		0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Láthatjuk, hogy a gyerekszám emelkedést mutat, és ehhez jönnek még a várandós kismamamák.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért helyi és országos szinten is. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincs szükség további propagandára, segítségnyújtásra.

Fontos feladata minden intézménynek a nők tájékoztatása, illetve a társadalmi érzékenyítés minden lehetséges formájára (pl. felvilágosító programok az iskolában, terhesgondozáson; plakátok felhívó szerepe stb.) való felhívás az erőszak ellen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nagyon fontos, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások lehetőségéről és elérhetőségéről mindenki tudomást szerezhessen. A krízishelyzetben lévő nők számára fontos tényező az idő, de a sokszor várólistával működő szállók nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Ezért fontos a megfelelő tájékoztatás az igények és a kapacitás összhangba hozása. Szátokon ez kiemelten fontos terület, hiszen helyben nincs anyaothton, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Nem önkormányzati anyaothton 1 db van a település 50 km-es körzetén belül, Balassagyarmaton. Családok átmeneti otthona tudomásunk szerint a megye-székhelyen, Salgótarjánban van.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2012	3	1
2013	3	1
2014	3	1
2015	3	1
2016	3	1
2017	3	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők társadalmi szerepvállalása napjainkban erősödik. Önkormányzati képviselők körében 25%-ban nők találhatóak. A hivatali ügyeket ellátó Közös Hivatal dolgozói 100%-ban női dolgozók.

Annak ellenére, hogy a mindennapi életben és egyes szakmákban (pl. oktatás, egészségügy) az „elnőiesedés” tapasztalható, a közéletben, a politikában a nők kevésbé vannak jelen, mint a férfiak, pedig az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen az érdekképviselet. A nők részvétele a közügyekről való döntési mechanizmusban szolgálja leginkább a közös érdekeket.

A helyi képviselő-testületben évekre visszamenőleg is mindig több volt a férfi képviselő, mint a nő, de kevesebb nő volt a választási listán is, akikre szavazni lehetett volna.

Településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna. Ennek lehetőségét és az erre való igények felmérését a jövőben meg kell tenni.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A romák, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya magas, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: faluhelyen, a tanyavilágban még mindig tartja magát az a szemlélet, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. Mellesleg nem elvetendő elmélet az, hogy a nők szerepe az anyaság, a család szempontjából az egyik legfontosabb hivatás. A mai nő számára lehetőség van a választásra elméletileg (anyagilag legtöbbször nem, mert az egykeresős családmodell nálunk nem élhető létforma), hogy anya vagy felső vezető legyen, de ez utóbbi viszont hazánkban a sajnálatosan csökkenő népességszámot nem fogja megállítani.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát, és teljesen más életformába csöppen, ahol a gyermek áll a középpontban. Ezért az önkormányzatnak a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kell teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	Képzettségük, inaktivitásuk okának felmérése önkéntes adatszolgáltatás révén. Családbarát munkahelyek felkutatása, a munkavállalók és a munkáltatók egymásra találásának segítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Általában akkor beszélünk öregségről, ha a szervezet biológiai visszafejlődése, hanyatlása megindul, és ha a felnőttkori társadalmi szerepek betöltése nehezedik. Nincs egységes definíció a szakirodalomban az öregségről, általában 70 év felett tekintik az embereket öregnek.

Az öregedés fontos társadalmi állomása a nyugdíjkorhatár, az az életkor, amely jogosulttá tesz valakit arra, hogy a munkából visszavonuljon és a továbbiakban a korábbi munkájával szerzett járadékából éljen. A munkájából, kereső tevékenységéből visszavonult ember általában öregedőnek tekinti magát. Noha nagyok az egyéni különbségek, az életkor általában meghatározó. Az öregséggel kapcsolatos megfigyelhető szabályszerűségek annál nagyobb valószínűséggel érvényesek az idősök csoportjaira vagy egyes öregekre, minél előrehaladottabb az életkoruk. A kevésbé idősök között még sok a viszonylag kedvező jelenség, a korhoz képest fiatalos vonás, ezek később inkább kivétellé válnak.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önállósági képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Az idős emberek hivatali ügyek intézésében gyakran szorulnak segítségre, a nyomtatványok megértésében és kitöltésében segítségre szorulnak.

A társadalom igyekszik tenni valamit az idősökért, a szociálpolitikai erőfeszítések zöme velük kapcsolatos, igyekeznek megszervezni az öregek gondozását. Nagyon nehézkesen halad előre az idős emberek társadalmi integrációja, kevés előrelépés történik az idősök és a fiatalok közötti kommunikáció elősegítése terén. Az idősök közösségi integrálása helyett inkább az idősök napközi otthona a jellegzetes megoldás, ami szociálpolitikai gondolkodás szintjén talán könnyít a helyzeten, de az öregek elkülönülését fokozza.

Az Országgyűlés az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében törvényt alkotott társadalombiztosítási nyugellátásról. A törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat – figyelemmel a magán nyugdíjrendszerre is – egységes elvek alapján szabályozza.

A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség, megrokkánás, megrokkánással járó baleset esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít. A szociális jogok az Alaptörvényben rögzített állampolgári jogok körében a gazdasági, szociális, kulturális jogok nagy csoportjába tartoznak. Ennek megfelelően az állam köteles a megélhetésükhöz szükséges ellátást nyújtani mindazon állampolgárok számára, akiknek megélhetése öregség, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság, vagy önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség miatt nem biztosított.

A szociális jogokat az állam a társadalombiztosítás útján és a szociális igazgatás és szociális intézmények fenntartása által garantálja.

Településünkön sajnos anyagi erőforrások hiánya miatt még az idősök napközbeni ellátása nem biztosított. A 2011. évi statisztikai adatok alapján településünk lakosságának 16%-a 60 év feletti. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások és növekszik az özvegyek aránya, azon belül is a nőké. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív-

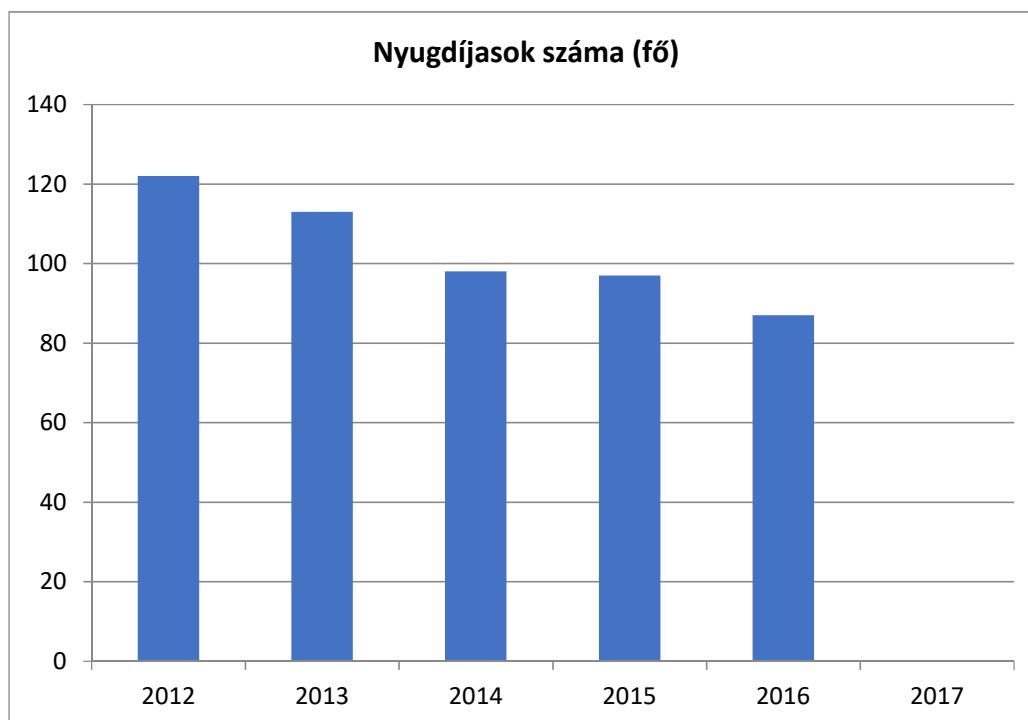
és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió, jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések. Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés. Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.

Azt, hogy az idősek hogyan élik meg ezt a helyzetüket, nagymértékben függ a társadalom, és az őket körülvevő szűkebb környezet nyújtotta életkörülményektől, a velük szemben tanúsított magatartástól. Sokszor nehezíti a helyzetet, hogy a család aktív tagjai távol vannak. Máshol laknak, máshol dolgoznak vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idős családtaggal való törődésre. Ennek következményeként megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívások elé állítja az önkormányzatokat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	44	78	122
2013	41	72	113
2014	36	62	98
2015	34	63	97
2016	30	57	87
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: Teir, Ksh

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 2012. évi módosítása a nyugdíjasok munkavállalását szigorította.

Tny. a következő 83/C. §-sal egészült ki:

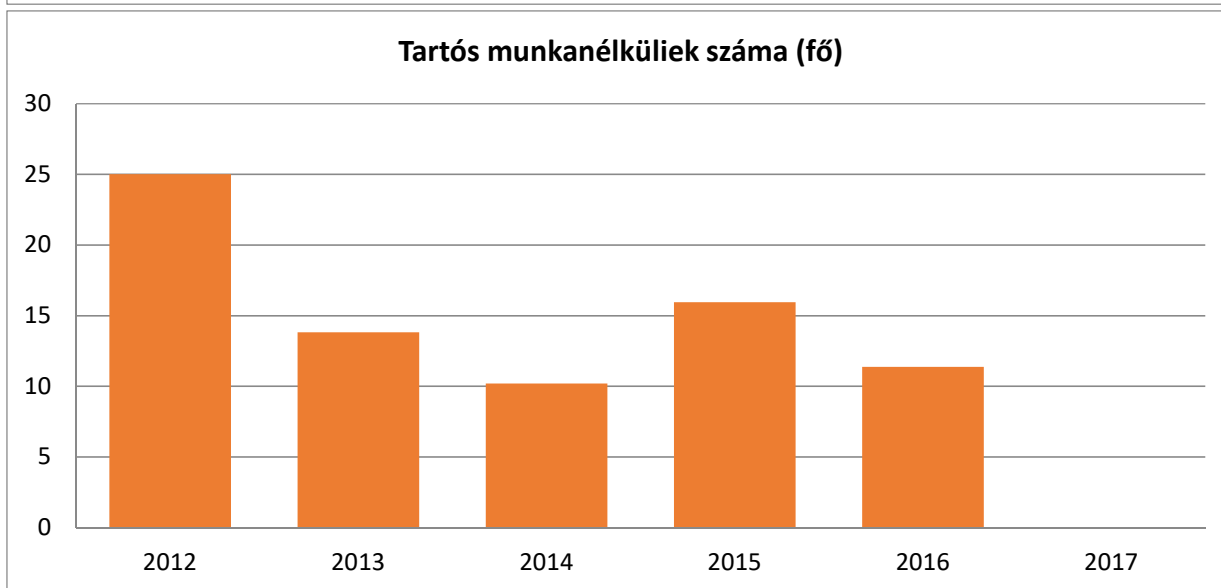
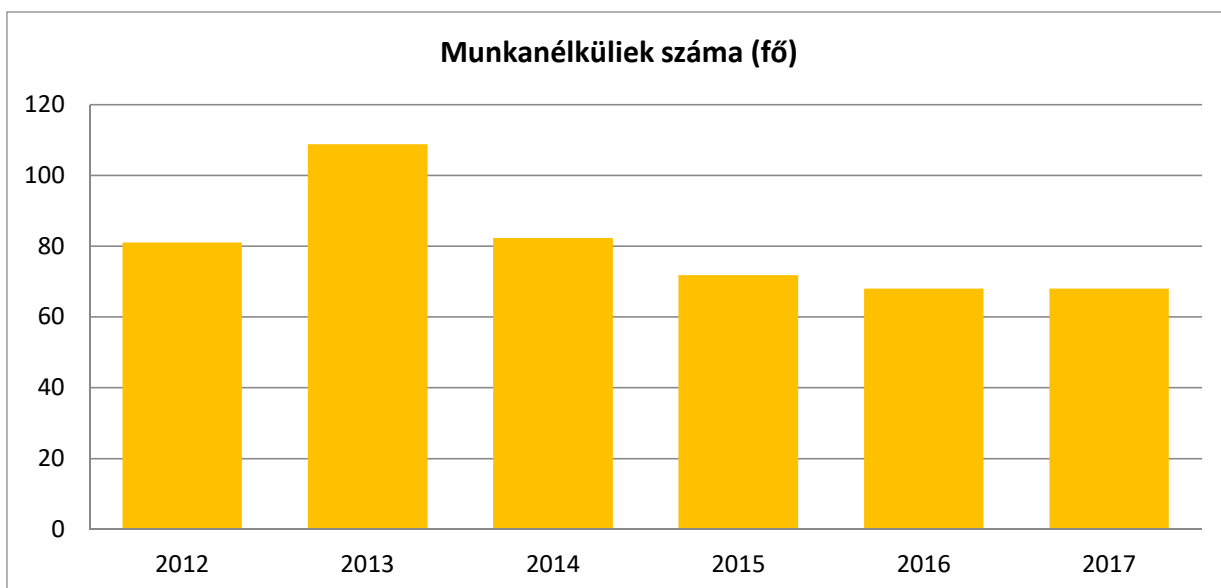
Az öregségi nyugdíj folyósítását – a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma
	Fő	Fő	%	Fő
2012	81	7	8%	25
2013	109	8	7%	14
2014	82	8	9%	10
2015	72	6	8%	16
2016	68	6	8%	11
2017	68	6	8%	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A fenti adatokból megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül nem magas az 55 év felettek aránya, a tartós munkanélküliek esetében sem.

Szátokon a fő megélhetést a mezőgazdaság biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel egészítik ki nyugdíjukat.

Az elmúlt években országos problémaként merült fel, hogy a nyugdíj előtt álló emberek sokkal nehezebben találnak munkát, a foglalkoztató inkább a fiatal korosztályból pótolta munkaerő hiányát. Ezt a kormány is felismerte és ennek megszüntetésére olyan adó és járulék kedvezményeket nyújtó jogszabályokat fogadtatott el, hogy a munkáltatóknak jobban megérje az idősebb munkavállalókat foglalkoztatni.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nincs lehetőség .

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az a) pontban található táblázat adatai szerint azonban településünkön a regisztrált munkanélküliek számán belül nem magas az 55 év felettek aránya.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat igyekszik eleget tenni minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedések lehetőségét is megvizsgálja, hogy különös figyelemmel legyen az idősek irányába.

Alapvető célunk az idős korosztály tekintetében az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése és nem kevésbé jelentős az idősebbek élettapasztalata során szerzett szellemi, szakmai tőkéjük átörökítése sem az utódoknak.

Az idősebbeknél a fent említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Erre fokozottan szükség van, mert sajnos az utóbbi évek statisztikája azt mutatja, hogy településünkön is megnőtt az idősek ellen elkövetett bűnesetek száma. Ezek leginkább lopás, csalás bűntettében nyilvánultak meg, és főként az egyedül élő idős emberek sérelmére követték el. Önkormányzatunknak ezért fokozottan gondoskodnia kell a koruk miatt már eleve esendőbbé vált idősek anyagi segítségén kívül a bűnözéstől történő megóvásukra is. A folyamatos figyelemfelkeltésen, felvilágosításon, felhíváson túl, szükség van megfelelő technikai riasztórendszerek, térfigyelők, telefonos segítség-hívó rendszerek meglétére és kiépült közvilágításra is, melyek segítségével javíthatjuk az idősek, egyedülállóak biztonságérzetét.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség

Év	65 év feletti lakosság száma
	Fő
2012	70
2013	67
2014	56
2015	58
2016	57
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Falugondnoki szolgálat bevonásával, elszállítással az egészségügyi intézményekbe. Házi segítségnyújtás keretében két szociális gondozó látja el az időseket.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Könyvtár és Művelődési Ház biztosítja. Megalakult az Idősek Klubja, ahol időről időre a nyugdíjas korúak találkozhatnak egymással. Szátok Községi Önkormányzata minden évben megrendezi az Idősek napját, ahol vacsorával és színvonalas zenei műsorral várják az időseket.

c) idősek informatikai jártassága

Nem jellemző községünkben. Az idős emberek idegenkednek az új technikai és informatikai dolgoktól. A mobiltelefonokat már egyre többen használják, de számítógépes ismeretekkel kevesen rendelkeznek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat évek óta megrendezi az idősek tiszteletére a Nyugdíjas napot.

Egyházi programok vallás gyakorlásra hetente egyszer van lehetőség a helyi templomban. Működik a helyi Asszonykórus, mely tagjainak többsége szintén időskorú.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Könnyen válnak bűncselekmény áldozatává.	1. Tájékoztatások bűnmegelőzéssel kapcsolatban 2. Polgárőrség létrehozásának kezdeményezése
Nagyszámú az egyedül élő időskorúak száma	1. Igényfelmérés az idősek körében segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.
Informatikai jártasságukról nincs információ. Nem jellemző a tevékeny időskor.	1. Igényfelmérés. 2. Pályázat szabadidős programokra, ezen belül informatikai képzésekre.
Az idősek számára nehézséget jelent hivatali ügyeik intézése.	Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében, nyomtatványok beszerzésében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosokban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

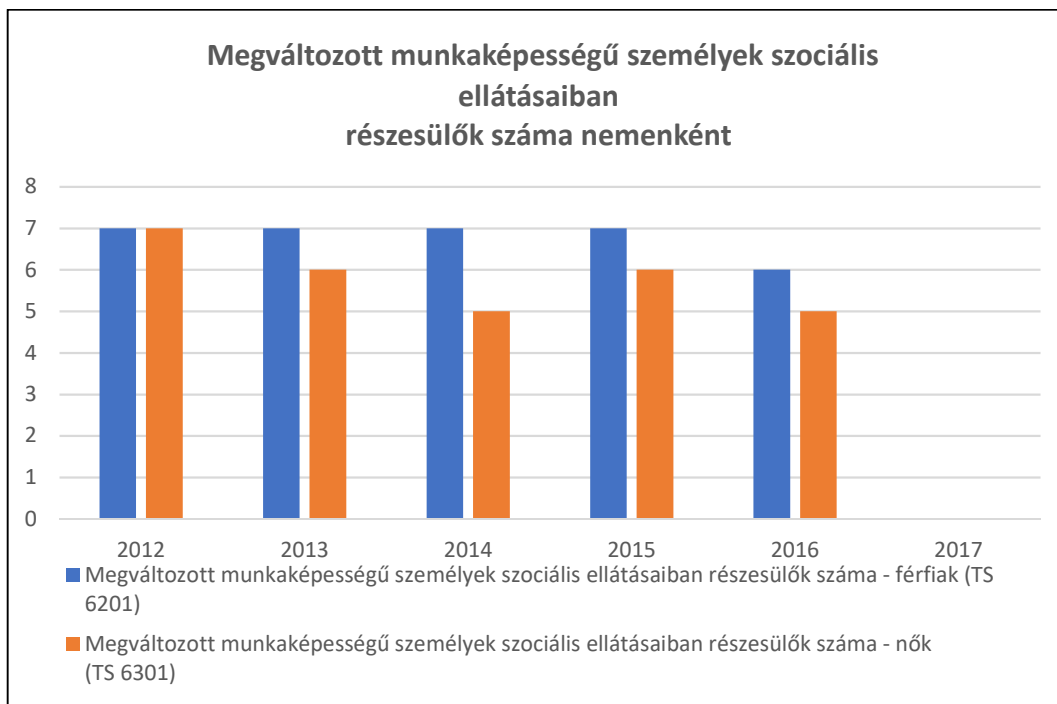
A Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A településen fogyatékosággal élők létszámára, a fogyatékoság formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2012	7	7
2013	7	6
2014	7	5
2015	7	6
2016	6	5
2017		

Forrás: Te IR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns, azonban az elmondható általánosságban, hogy tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Az európai fogyatékoságügyi stratégia rávilágít arra, hogy a fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

- Falugondnok bevonása orvosi ellátásra szállításával segítjük a fogyatékkal élőket a helyváltoztatásban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosok számára elérhető ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelező, jogszabályi előírás az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjék meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények, valamint a polgármesteri hivatal akadálymentesítése jövőbeni feladatai közé tartozik az önkormányzatnak. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszín még nem biztosított.

- a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége
Nincs akadálymentesítés
- b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs
és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
Nincs akadálymentesítés
- c) munkahelyek akadálymentesítettsége
Nincs tudomásunk munkahelyek akadálymentesítéséről
- d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége Nem jellemző
- e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs községünkben nappali ellátás

- f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni, mint például a Kolping Támogató Szolgálat Érsekvadkerten.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.	A fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése.
Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek/járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése	1.Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról. 2. Az akadálymentesítést szolgáló programok, pályázati lehetőségek figyelése.
A településen fogyatékkal élők az egészségügyi szakrendelőbe, illetve a gyógyszertárba való eljutása nehézkes.	Segítségnyújtás a szakrendelőbe való eljutásban, illetve a gyógyszer kiváltásban.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők

társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.) Főként a katolikus egyház jelenléte érezhető.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Óvár-Szátok partnerségi kapcsolata jellemző. Az önkormányzat 2011. évben írt alá testvér-települési megállapodását a szlovákiai Óvár településsel.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A társulások a 2.2 pontban megtekinthetők

- Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás

- **Kétdodonyi Közös Önkormányzati Hivatal** azzal a céllal jött létre, hogy Kétdodony, Kiseccset, Sente, Nógrádsáp, Tereske és Szátok Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása s közreműködés az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége 2014-ben alakult a Szátoki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mely kiváló kapcsolatot és együttműködést alakított ki a Szátok Községi Önkormányzattal. Céljuk, hogy a nagy számú roma közösséget képviseljük és segítsék őket mindennapjaik során.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Sportegyesület, Önkéntes Tűzoltó egyesület versenyeken indítja elsősorban az ifjúságot.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. Nem releváns településünkön

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az együttműködő partnerek, érintett szervezetek részére a programtervezet elküldése véleményezésre, esetleg meghívásuk a képviselő-testületi ülésre. A lakosság figyelmének felhívása a program elérhetőségére honlap, közösségi oldalak, helyi média révén, Önkormányzatban .

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A személyes, valamint az online kapcsolattartás, az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrálódott. A tervezet az önkormányzat honlapján: www.szatok.hu közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott esélyegyenlőségi koncepció a továbbiakban hozzáférhető lesz, így az esélyegyenlőségi intézkedéseket széles körben megismerik és biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma jelentős.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről. 2. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.
	A nyilvántartott álláskeresők több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről, közmunkaprogramról. 2. Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba
	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsoökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra. Tudomásunk van arról, hogy több család él komfort nélküli háztartásban, de nincs róla pontos nyilvántartásunk.	1. Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő segítségével.
	A szociális ellátásokat igénylők száma folyamatosan magas értéket mutat.	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatásokról és az igénylés feltételeiről.
Gyermekek	Nincs általános iskola óvoda a településen. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igényfelmérés. 2. Pályázat nyári étkeztetésre. 3. Együttműködés a Ceferino házzal, hogy segítsék a gyermekek nyári felügyeletét.
	A veszélyeztetett gyermekek száma megemelkedett.	A veszélyeztetettség okainak feltárása partnerek (gyermekjóléti, családsegítő szolgálat) bevonásával és annak megfelelően az ellátórendszer fejlesztése.
	Nincsenek pontos adatok a HH és HHH gyermekek számáról.	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatásról, feltételekről, kedvezményekről.

Nők	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Képzettségük, inaktivitásuk okának felmérése önkéntes adatszolgáltatás révén. 2. Családbarát munkahelyek felkutatása, a munkavállalók és a munkáltatók egymásra találásának segítése.
Idősek	Könnyen válnak bűncselekmény áldozatává.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztatások bűnmegelőzéssel kapcsolatban 2. Polgárország létrehozásának kezdeményezése
	Nagyszámú az egyedül élő idősorúak száma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igényfelmérés az idősök körében segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával. 2. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.
	Informatikai jártasságukról nincs információ. Nem jellemző a tevékeny idősor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igényfelmérés. 2. Pályázat szabadidős programokra, ezen belül informatikai képzésekre.
	Az idősek számára nehézséget jelent hivatali ügyeik intézése.	Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében, nyomtatványok beszerzésében.
Fogyatékkal élők	A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.	A fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése.
	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek/járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról. 2. Az akadálymentesítést szolgáló programok, pályázati lehetőségek figyelése.
	A településen fogyatékkal élők az eljutása az egészségügyi szakrendelőbe, illetve a gyógyszerterápiába való eljutása nehézkes.	Segítségnyújtás a szakrendelőbe való eljutásban, illetve a gyógyszer kiváltásában.

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Álláskeresők felzárkóztatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma jelentős.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Álláskeresők munkába állási esélyeinek javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, - 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
Az intézkedés tartalma:	Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző vagy az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma - kiadott tájékoztató anyagok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán: polgármesteri hivatal dolgozója, Technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatásával

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Közfoglalkoztatás szervezése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.

Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Álláskeresők munkába állási esélyeinek javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról
Az intézkedés tartalma:	Közfoglalkoztatás szervezése a településen a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel együttműködve. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- A Munkaügyi Kirendeltség által kiírt közfoglalkoztatási programok. - Támogatási forrás és önrész rendelkezésre állása. - Állandó kapcsolattartás a Nógrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Alacsony iskolai végzettségűek felzárkóztatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A nyilvántartott álláskeresők több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az érintettek körében az alapfokú végzettség megszerzése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	2011. évi CXCV. törvény - a nemzeti köznevelésről.
Az intézkedés tartalma:	Az érintett lakosság számára tájékoztató és ismertető anyagok megjelentetése a közelben elérhető felnőttoktatási lehetőségekről.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester vagy az általa megbízott munkatárs.

Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- álláskeresők száma - alapfokú végzettséggel nem rendelkezők száma - kiadott tájékoztató anyagok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal dolgozója, - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek elhelyezkedési esélyei megnőnek.

Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról - 1993. évi LXXVIII. törvény a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról
Az intézkedés tartalma:	A rendszeres szociális segélyben részesülők és lakásfenntartási támogatást igénybe vevők tájékoztatása/bevonása az adósságkezelési szolgáltatásba a családsegítő szolgálat segítségével.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Nógrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- rendszeres szociális segélyben/ települési támogatásban részesülők száma - lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	- humán: polgármesteri hivatal + családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: központi + önkormányzati támogatás összege - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

Intézkedés sorszáma:	5.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Átmeneti lakásproblémák megoldása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Tudomásunk van arról, hogy több család él komfort nélküli háztartásban, de nincs róla pontos nyilvántartásunk.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Naprakész nyilvántartás a lakásproblémákkal küzdő családokról, komfort nélküli lakásokról.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény
Az intézkedés tartalma:	Adatgyűjtés a családsegítő, védőnői szolgálat, óvoda bevonásával. Igényfelmérés a szociális bérlakások kialakítására vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán: polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgondozó, óvodai alkalmazott
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	A polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgondozó, óvodai alkalmazott és az elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok együttműködése révén.

GYERMEKEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Veszélyeztetett gyermekek helyzetfelmérése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nagyon magas a veszélyeztetett gyermekek száma
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A veszélyeztetettség pontos okainak felmérése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Az intézkedés tartalma:	Szoros együttműködés, felmérés készítése a Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálattal, valamint a Védőnői Szolgálattal a veszélyeztetettség okainak felderítésére, megszüntetésére vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	polgármester vagy az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	veszélyeztetett gyermekek száma, kiküldött/kitöltött felmérőlapok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	humán: önkormányzati dolgozó, partnerintézmények alkalmazottjai technikai: számítógép, formanyomtatvány
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	együttműködés az érintett családokkal, intézményi munkatársakkal

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Adathiány: hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A HH és HHH gyermekek naprakész nyilvántartása, támogatásuk biztosítása.

A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Az intézkedés tartalma:	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatásról, feltételekről, kedvezményekről.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - hátrányos helyzetű gyermekek száma - óvodáztatási támogatást igénybe vevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal + gyermekjóléti szolgálat munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Gyermekek nyári szünidei étkeztetése, felügyelete
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs általános iskola óvoda a településen. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Gyermekek nyári étkeztetésének, felügyeletének megoldása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről - 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról - Óvodai és általános iskolai pedagógia program
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés a szülők körében a nyári szünidő ideje alatti étkezésre vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az igények függvényében.

NŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Munka-erő piaci inaktivitás felmérése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A munkanélküli vagy gyermekfelügyeleti problémákkal küzdő helyzetének segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Szoros együttműködés a védőnői, családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, óvodával az inaktivitás okának felderítése, az érintettek tájékoztatása érdekében.
Az intézkedés felelőse:	polgármester vagy az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- inaktív nők száma, - munkanélküli nők száma, - tájékoztatások száma

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	humán: önkormányzati dolgozó, partnerintézmények alkalmazottjai technikai: számítógép, telefon
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos együttműködés a partnerintézmények és az érintettek között

IDŐSEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nagyszámú az egyedül élő időskorúak száma
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés az idősek körében segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás időskorúak számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nagyszámú az egyedül élő időskorúak száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igénylések száma - önkéntesek száma - segítségnyújtási esetek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	- humán: önkéntesek, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: hólapát, fűnyíró, egyéb segítségnyújtáshoz szükséges eszközök
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Biztonságos település
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idősek könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak biztonságérzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia

Az intézkedés tartalma:	Bűnmegelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- előadások száma - résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgárőrség/rendőrség alkalmazottai - pénzügyi: - - technikai: előadásra alkalmas helyszín
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, a szervezetek bevonása révén.

Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tevékeny időskor feltételeit biztosító programok szervezése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Informatikai jártasságról nincs információ. Nem jellemző a tevékeny időskor.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Aktív nyugdíjas kor biztosítása, életminőség javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia,
Az intézkedés tartalma:	Szervezett kulturális-, szabadidős programokon, informatikai képzésen való részvételi igények felmérése, programok szervezése
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és az általa megbízott munkatárs,
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	A programokon részt vevő idősök száma, programok száma

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán erőforrás: igényfelmérés, szakemberek munkaideje, Pénzügyi erőforrás: önkormányzati és pályázati forrás, Technikai: számítógép és programok lebonyolítására alkalmas helyszín
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Partneri együttműködés révén, pályázati kiírások függvényében és érintettek folyamatos tájékoztatásával

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Adathiány pótlása a fogyatékkal élőkéről
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkéről, igényeikről.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fogyatékkal élők élethelyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, házi orvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- fogyatékkal élők száma - fogyatékosági típusok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakemberek, polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan az igényeknek megfelelő lehetőségek kialakításával.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentes környezet
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nem minden közzintézmény akadálymentesített.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Középületek akadálymentessé tétele.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Akadálymentesítés felmérése szakember révén.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	Az állandóan felmerülő igények miatt folyamatos és állandó a feladat.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- középületek száma - nem akadálymentesített középületek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakember - pénzügyi: szakértői díj, pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: fényképezőgép, videokamera, számítógép, építési anyagok
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan az akadálymentes megoldásokat igénybevételel.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Álláskeresők felzárkóztatása	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma jelentősen megnövekedett.	Álláskeresők munkába állási esélyeinek személyek biztosítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, - 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról	Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.	Jegyző vagy az általa megbízott munkatárs	nincs meghatározva	- foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma - kiadott tájékoztató anyagok száma	Humán: polgármesteri hivatal dolgozója, Technikai: számítógép	Az érintettek folyamatos tájékoztatásával
2	Közfoglalkoztatás szervezése	Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.	Álláskeresők munkába állási esélyeinek javítása	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatásról és a kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról	Közfoglalkoztatás szervezése a településen a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel együttműködve. Az érintettek bevonása a helyi foglalkoztatási, közfoglalkoztatási lehetőségekbe.	Polgármester/általa megbízott személy	nincs meghatározva	- közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség	- A munkahelyi kirendeltség által kiírt közfoglalkoztatási programok. - Támogatási forrás és önrész rendelkezésre állása. - Állandó kapcsolattartás a Nógrád Megyei Korm.hiv. Fogl Fő-vel

3	Alacsony iskolai végzettségűek felzárkóztatása	A nyilvántartott álláskeresők több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik.	Az érintettek körében az alapfokú végzettség megszerzése.	2011. évi CXc. törvény - a nemzeti köznevelésről	Az érintett lakosság számára tájékoztató és ismertető anyagok megjelenítése a közelben elérhető felnőttoktatási lehetőségekről.	Polgármester vagy az általa megbízott munkatárs	nincs meghatározva	- álláskeresők száma - alapfokú végzettséggel nem rendelkezők száma - kiadott tájékoztató anyagok száma	- humán: polgármesteri hivatal dolgozója, - technikai: számítógép	Az érintettek elhelyezkedési esélyei megnövekednek.
4	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása	1993. évi LXXVIII. törvény a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról	A rendszeres szociális segélyben, települési támogatásban részesülők tájékoztatása/bevonása az adósságkezelési szolgáltatásba a családsegítő szolgálat segítségével.	Jegyző/általa megbízott személy	nincs meghatározva	- rendszeres szociális segélyben/települési támogatásban részesülők száma -	- humán: polgármesteri hivatal + családsegítő	Az érintettek folyamatos tájékoztatása

5	Átmeneti lakásproblémák megoldása	Tudomásunk van arról, hogy több család él komfort nélküli háztartásban, de nincs róla pontos nyilvántartásunk.	Naprakész nyilvántartás a lakásproblémákkal küzdő családokról, komfort nélküli lakásokról.	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény	Adatgyűjtés a családsegítő, védőnői szolgálat, óvoda bevonásával. Igényfelmérés a szociális bérlakások kialakítására vonatkozóan.	Polgármester és az általa megbízott munkatárs	nincs meghatározva	- elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok száma - szociális bérlakást igénylők száma	Humán: polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, óvodai alkalmazott	A polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgyógyász, óvodai alkalmazott és az elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok együttműködése révén.
---	-----------------------------------	--	--	---	---	---	--------------------	---	--	--

III. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Veszélyeztetett gyermekek helyzetfelmérése	Nagyon magas a veszélyeztetett gyermekek száma	A veszélyeztetettség pontos okainak felmérése.	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról	Szoros együttműködés, felmérés készítése a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, valamint a Védőnői Szolgálattal a veszélyeztetettség okainak felderítésére, megszüntetésére vonatkozóan.	polgármester vagy az általa megbízott személy	nincs meghatározva	veszélyeztetett gyermekek száma, kiküldött/kitöltött felmérőlapok száma	humán: önkormányzati dolgozó, partnerintézmények alkalmazottjai technikai: számítógép, formanyomtatvány	együttműködés az érintett családokkal, intézményi munkatársakkal
---	--	--	--	---	---	---	--------------------	---	---	--

2	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	Adathiány: hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről	A HH és HHH gyermekek naprakész nyilvántartása, támogatásuk biztosítása	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatásról, feltételekről, kedvezményekről.	Jegyző/általa megbízott személy	nincs meghatározva	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - óvodáztatási támogatást igénybevevők száma	- humán: polgármesteri hivatal + gyermekjóléti szolgálat munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: számítógép	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén
---	---	---	---	---	--	---------------------------------	--------------------	---	---	--

3	Gyermekek nyári szünidei étkeztetése, felügyelete	Nincs általános iskola óvoda a településen. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.	Gyermekek nyári étkeztetésének, felügyeletének megoldása.	- 2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről - 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról - Óvodai és általános iskolai pedagógia program	Igényfelmérés a szülők körében a nyári szünidő ideje alatti étkezésre vonatkozóan.	Polgármester/által megbízott személy	nincs meghatározva	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma	- - humán: tájalószemélyzet - pénzügyi: térítési díj+ önkormányzati támogatás összege - technikai: étkezésre alkalmas helyszín	Folyamatosan, az igények függvényében.
---	---	--	---	---	--	--------------------------------------	--------------------	---	--	--

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munka-erő piaci inaktivitás felmérése	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	A munkanélküli vagy gyermekfelügyeleti problémákkal küzdő helyzetének segítése.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Szoros együttműködés a védőnői, családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, óvodával az inaktivitás okának felderítése, az érintettek tájékoztatása érdekében.	polgármester vagy az általa megbízott személy	nincs meghatározva.	- inaktív nők száma, - munkanélküli nők száma, - tájékoztatások száma	humán: önkormányzati dolgozó, partnerintézmények alkalmazottjai technikai: számítógép, telefon	Folyamatos együttműködés a partnerintézmények és az érintettek között
IV. Az idősök esélyegyenlősége										

1	Segítségnyújtás időskorúak számára	Nagyszámú az egyedül élő időskorúak száma	Az időskorúak élethelyzetének javítása.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés az idősök körében segítségadás terén a családsegítő szolgálat bevonásával.	Polgármester/általá megbízott személy	nincs meghatározva	- igénylések száma	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.
2	Segítségnyújtás időskorúak számára	Nagyszámú az egyedül élő időskorúak száma.	Az időskorúak élethelyzetének javítása.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére a családsegítő szolgálat bevonásával.	polgármester vagy az általa megbízott személy	nincs meghatározva	- igénylések száma - önkéntesek száma - segítségnyújtási esetek száma	- humán: önkéntesek, családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: - - technikai: hólapát, fűnyíró, egyéb segítségnyújtáshoz szükséges eszközök	Folyamatosan, az önkéntes segítségadók révén.
3	Biztonságos település	Az idősök könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.	Az időskorúak biztonságérzetének javítása	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Bűnmegelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség	Polgármester/általá megbízott személy	nincs meghatározva	- előadások száma - résztvevők száma	- humán: polgárőrség/rendőrség alkalmazottai -	Folyamatosan, a szervezetek bevonása révén.

4	Tevékeny idősor feltételeit biztosító programok szervezése	Informatikai jártasságukról nincs információ. Nem jellemző a tevékeny idősor.	Aktív nyugdíjas kor biztosítása, életminőség javítása	Idősügyi Nemzeti Stratégia,	Szervezett kulturális-, szabadidős programokon, informatikai képzésen való részvételi igények felmérése, programok szervezése	Polgármester és az általa megbízott munkatárs	nincs meghatározva	A programokon részt vevő idősök száma, programok száma	Humán erőforrás: igényfelmérés, szakemberek munkaideje, Pénzügyi erőforrás: önkormányzati és pályázati forrás, Technikai: számítógép és programok lebonyolítására alkalmas helyszín	Partneri együttműködés révén, pályázati kiírások függvényében és érintettek folyamatos tájékoztatásával
---	--	---	---	-----------------------------	---	---	--------------------	--	---	---

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Adathiány pótlása a fogyatékkal élőkéről	Nincs pontos nyilvántartás a településen fogyatékkal élőkéről, igényeikről.	A fogyatékkal élők élethelyzetének javítása.	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Anonim adatgyűjtés a különböző szervezetek (családsegítő, házi orvos, óvoda, védőnő, gyermekjóléti szolgálat) bevonásával.	Polgármester/általá megbízott személy	nincs meghatározva	- fogyatékkal élők száma - fogyatékosági típusok száma	- humán: szakemberek, polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép	Folyamatosan az igényeknek megfelelő lehetőségek kialakításával.
---	--	---	--	---	--	---------------------------------------	--------------------	--	--	--

2	Akadálymentes környezet	Nem minden közintézmény akadálymentesített.	Középületek akadálymentessé tétele.	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Akadálymentesítés felmérése szakember révén.	polgármester vagy az általa megbízott személy	nincs meghatározva	- középületek száma - nem akadálymentesített középületek száma	- humán: szakember - pénzügyi: szakértői díj - technikai: fényképezőgép, videokamera, számítógép - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: építési anyagok	Folyamatosan az akadálymentes megoldások igénybevételével.
---	-------------------------	---	-------------------------------------	--	--	---	--------------------	--	---	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozását és megvalósítását, értékelését, ellenőrzését és az ennek során nyert információk visszacsatolását, valamint a programba történő beépítésének garantálását a program megvalósításában érintett partnerek együttműködése révén biztosítja.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében önkormányzatunk vállalja:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérését, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követését, dokumentálását, és mindezekről a településen élők, érintettek, partnerek rendszeres tájékoztatását,
- annak figyelemmel kísérését, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján szükséges esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálatát, a HEP IT aktualizálását,
- az esetleges változások beépítését a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítését véleményezésre, döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatását,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárását, kommunikálását.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a képviselő-testület a partnerintézmények, érintettek bevonásával ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, megvalósítóinak.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségét a programot napirendre tűző képviselő-testületi ülés révén biztosítjuk.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre, melynek révén tájékoztatjuk településen élőket a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
- Biztosítja, hogy az önkormányzat, és az intézményvezetők megkapják a HEP végrehajtásához szükséges felkészítést és segítséget.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt, vagy ennél korábbi időpontban elvégzett felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a beavatkozási terület felelőse bemutatja a képviselő-testületnek az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek

korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szátok város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szátok város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Szátok Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

